12
MART
1980
ÇARŞAMBA
10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

12 MART için ne dediler?

6. ve 8. SAYFADA

9 yıl önce bugün bir muhtıra ile başlayan dönem emeği ile geçinenler için karanlık bir dönem oldu

- Büyük sanayi, ticaret ve banka sermayesinin kârları arttı
- Esnaf ve zanaatkâr hızla yoksullaşırken, büyük sermayeye yeni yeni kredi olanakları ve teşvikler sağlandı
- Batılı ülkelerle ekonomik, siyasi ve askeri ilişkiler geliştirildi.
- Emeği ile geçinenlerin ücret, maaş ve tarımsal ürün fiyatları gibi gelirleri düştü.
- Hayat pahalılığı ve işsizlik arttı.

- Grevler yasaklandı, her türlü sendikal faaliyetlere kısıtlamalar getirildi, sendikalar adım adım işlevsiz bırakıldı ve memurlar sendikal haklardan yoksun edildi.
- Bazı siyasi partiler, dernekler ve demokratik kuruluşlar kapatıldı.
- Düşünceye, sanata ve basına yönelik baskılar arttı
- Yargının bağımsızlığı büyük ölçüde kısıtlandı, yasama organı parlamento göstermelik bir kuruma dönüştürülerek, yürütme organı güçlendirildi.
- Silahlı Kuvvetler siyasal hayatın içine doğrudan sokuldu.
- "Anarşi"yi önlemek ve "demokrasi"yi kurtarmak iddiasıyla ard arda yeni baskı yasaları çıkarıldı, Anayasa'da hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı değişiklikler yapıldı.

12 MART PROTESTO EDİLİYOR

● Bilim adamları, siyasi partiler, demokratik kitle örgütleri, sendikalar, parlamenterler, gazeteciler, sanatçılar, öğretmenler, işçiler, memurlar, köylüler, hukukçular 12 Mart dönemini kınadılar

HABER MERKEZİ

9 yıl önce bugün, dönemin Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç, Kara Kuvvetleri Komutanı Faruk Gürler, Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur, ve Deniz Kuvvetleri Komutanı Celâl Eyicioğlu, tarafından Başbakan Süleyman Demirel'e verilen muhtıra ile başlayan ve "12 Mart" olarak bilinen dönem, bilim adamları, demokratik kuruluşlar, siyasal partiler, gazeteciler, sanatçılar, sendikalar, parlamenterler, işçiler, memurlar, teknik elemanlar, öğrenciler, öğretmenler, toplumun büyük bir bölümü tarafından protesto edildi. Yapılan açıklamalarda, 12 Mart döneminin baskı ve işkence uygulamaları kı-

(Devamı 7. Sayfada)

"KORKULUK"

HABERİN İÇİNDEN

TARİHE 'DEMİR EL' DİYE GEÇMEK?

İlginç bir rastlantıdır, Demirel, "yüz gün" ile ilgili basın toplantısının sonuncusunu 12 Mart'tan iki gün önce yaptı. Başbakanın üslubu ve olaylar karşısında alınmasını istediği tavırlar, kamuoyunda ister istemez 12 Mart'ın balyozcu hükümetlerinin sözlerini anımsattı.

12 Mart ile yaşadığımız günler arasında fark aramaya çalışmak belki boşuna bir çaba sayılabilir ve her iki dönemin büyük ölçüde benzerlik taşıdığı öne sürülebilir. Ancak yine de bazı noktaların belirtilmesinde yarar vardır.

Tüm anayasal kuruluşlarla toplumun ilerici ve devrimci kesimleri tarafından lanetlenen 12 Mart açık faşizmi hakkında Demirel'in söyledikleri, bundan sonra yapmak istedikleri için bir ip ucu sayılabilir. Başbakanın ısrarla belirttiği tek şey; 12 Mart'ın kendisini doğruladığıdır. Yani 12 Mart'ta yapılanların, kendisinin Türkiye için yapılmasını istediklerinin aynısı olduğunu belirtmektedir Demirel. Ve kendi mantığı içinde şöyle demektedir: Madem böyle olacaktı niçin bize git denildi?

Demirel'in bir kaç gündür meydan muharebesine hazırlanan, daha da önemlisi hem de Türkeş'in önerdikleri ile paralel bir konuma düşerek, iç savaş ilan etmeğe hazırlanan bir kumandan gibi konuşmasının ne anlam taşıdığını bu sorudan çıkarmak mümkündür.

Demirel, devletin bütün kurumlarının kendisinin gösterdiği hedefe karşı

(Devamı 7. Sayfada)

GIDA-İŞ İzmir Bölge Sekreteri Kızılateş

"TARİŞ'te işe yeni alınan 1500 faşist çalışmadan para alıyor"

● "Faşist militanlar için yapılan harcamaların parası TARİŞ ortağı üretici köylünün cebinden çıkıyor"

İZMİR (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası İzmir bölge sekreteri Yüksel Kızılateş, önceki gün gazetelerde kendisiyle ilgili çıkan ve Alkol Fabrikası ve Zeytinyağı İşletmesine 30—40 kişilik bir grupla girerek, gerginlik yaratıp slogan attıklarını belirten haberi yalanladı.

Yüksel Kızılateş, Demokrat muhabirine yaptığı açıklamada şunları söyledi: Sendika yetkilileri arkadaşlarımla birlikte kolonya fabrikasına gittik. Amacımız müdürle konuşup işçilerin bize ilettikleri sorunları müdüre yansıtmaktı. Ancak müdür yoktu. İşçi arkadaşlarımızla yakında yapacağımız toplu iş sözleşmesi maddelerini ve sorunlarını tartıştık. Olay bundan ibarettir. Gittiğimizde herhangi bir gerginlik söz konusu olmamıştır olmasına da gerek yoktu

TARİŞ Genel Müdürü Hakkı Gürün defalarca fabrikaya yeni işçi alınmadığını söyledi. Ancak 1500 tane faşist militan işe alındı. Ve bunlar çalıştıkları işyerlerine gitmeyip genel müdürlükte bekliyorlar Hiç çalışma-

(Devamı 7. Sayfada)

12 MART MUHTIRASINI VEREN KOMUTANLAR

12 Mart Muhtırasının altında imzaları bulunan dönemin Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç ve Kara Kuvvetleri Komutanı Faruk Gürler bugün hayatta değiller. Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur emekliye ayrılınca önce Cumhurbaşkanı tarafından kontenjan senatörlüğüne atandı, sonra CHP'ye girdi. Deniz Kuvvetleri Komutanı Celal Eyicioğlu emekli olunca Tokyo Büyükelçisi oldu.

12 MART MUHTIRASI

1. Parlamento ve hükümet süregelen tutum, görüş ve icraatı ile yurdumuzu anarşi, kardeş kavgası, sosyal ve ekonomik huzursuzluk içine sokmuş, Atatürk'ün bize hedef verdiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak ümidini kamuoyunda yitirmiş ve Anayasa'nın öngördüğü reformları tahakkuk ettirememiş olup, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceği ağır bir tehlike içine düşürülmüştür.
2. Türk milletinin ve sinesinden çıkan Silahlı Kuvvetlerin bu vahim ortam hakkında duyduğu üzüntü ve ümitsizliği giderecek çarelerin partiler üstü bir anlayışla meclislerimizce değerlendirilerek mevcut anarşik durumu giderecek ve Anayasa'nın öngördüğü reformları Atatürkçü bir görüşle ele alacak ve inkılap kanunlarını uygulayacak kuvvetli ve inandırıcı bir hükümetin demokratik kurallar içinde teşkili zaruri görülmektedir.
3. Bu husus süratle tahakkuk ettirilmediği takdirde Türk Silahlı Kuvvetleri kanunların kendisine vermiş olduğu Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak görevini yerine getirerek idareyi doğrudan doğruya üzerine almağa kararlıdır.

Bilgilerinize.

Karamanlis NATO'nun askeri kanadına dönme konusunda Nisan'a kadar süre tanıdı

ATİNA (THA)

Yunan Başbakanı Karamanlis'in Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönme konusunda ileri sürdüğü tezlerden geri adım atmama ve NATO'nun bu konuda karar vermesi için süre tanıma kararında olduğu bildiriliyor.

Atina'daki diplomatik çevrelerin belirttiğine göre, Karamanlis NATO içinde Yunanistan'a Da-

(Devamı 7. Sayfada)

Koç: Petrol aramaları hızlandırılmalıdır

HABER MERKEZİ

İstanbul TOFAŞ Han'da dün "Enerji tasarrufu toplantısı yapıldı. Son zamanlarda petrol alanına da el atan Vehbi Koç açış konuşmasında son sıralarda tüm dünyada ve ülkemizde önemli bir problem haline gelen enerji konusunu ele al-

(Devamı 7. Sayfada)

Fiskobirlik'in toplu sözleşme maddelerini çiğnemesi üzerine

Fındık-İş grev kararı aldı

● "Siyasal iktidar kamu ve kooperatif teşekküllerini ortadan kaldırmaya yönelik girişimlerde bulunuyor."

GİRESUN (A.A.)

Fiskobirlik'e bağlı işyerlerinde çalışan yaklaşık 5500 işçinin üye olduğu ve genel merkezi Giresun'da bulunan DİSK'e bağlı Fındık—İş Sendikası, bütün iş yerlerinde grev kararı aldı.

(Devamı 7. Sayfada)

Yerfiskobirlik Kooperatifi faşistlerin karargahı yapıldı

MERSİN (DEMOKRAT)

Merkezi Mersin'de bulunan on bin üretici ortaklı Yer Fiskobirlik Kooperatifi faşistlerce işgal edildi. Demirel hükümetinin iktidara gelmesinden sonra kooperatifin faşistleştirildiği ve MHP'-

(Devamı 7. Sayfada)

BOLU'DA HAYAT PAHALILIĞI PROTESTO EDİLDİ

Bolu'da zamları ve baskıları protesto etmek için yapılan mitinge kadın-erkek kalabalık bir kitle katıldı.

Halk: Zamlar geri alınsın, fiyatlar düşürülsün

BOLU (DEMOKRAT)

Bolu'da yapılan mitingte hayat pahalılığı siyasi cinayetler, işkenceler, sürgünler protesto edildi.

Pazar günü yapılan ve yaklaşık bin kişinin katıldığı mitingde "Zamlar geri alınsın, fiyatlar düşürülsün", "İşkenceci katillerden hesap soralım", "Faşizme ölüm zamlara son" sloganları atıldı. Konuşmacılar egemen sınıfların acımasızca saldırdığını, ama bu saldırılar karşısında mücadelenin durmadığını, durmayacağını vurguladılar.

İstanbul'da taranan pasajda ölü sayısı 5'e yükseldi

Uşak'ta işkenceleri protesto eden öğrencilere ateş açıldı

- Tarsus'ta emekli astsubay evine gelen silahlı kişilerden birini öldürdü.
- Amasya'da bir devrimci öldürüldü
- Ankara'da bir kişi yaralandı
- Trabzon'da cenaze töreni olaylı geçti
- Tarsus'ta emekli astsubay evine gelen silahlı kişilerden birini öldürdü.
- Konya'da bir faşist CHP'li avukatı vurdu

HABERİ 5. SAYFADA

Yıldırım Beyazıt Lisesi süresiz kapatıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'nın Altındağ ilçesi semtindeki Yıldırım Beyazıt Lisesi süresiz olarak kapatıldı. Dün sabah okula gelen ve derslere girmek isteyen öğrencileri güvenlik kuvvetleri dağıttı.

Yıldırım Beyazıt Lisesi yetkilileri, okulun kaloriferinin yanmaması ve kanalizyonların tı-

(Devamı 7. Sayfada)

MART AYI ÜCRETLERİ ÖDENMEDİ VE...

İstanbul'da belediye işçileri bugün direnişe geçiyorlar

● Belediye Başkanı Aytekin Kotil, "Her ay tekrarlanan bu durumdan biz de hoşnut değiliz. İşçi ücretleri için Ankara'ya gidip gelmekle bir sürü zaman kaybediyoruz" dedi.

● İşçiler "Hükümet belediyelere para tahsis etmiyorsa, bunun sorumlusu biz işçiler miyiz? Evlerimizde çoluk-çocuğumuz bizden yemek bekliyor" şeklinde konuştular.

HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

12 Mart

12 Mart Muhtırasını ilk kez şimdiki TRT Genel Müdürü -o zamanki TRT Haber Dairesi Başkanlığında İç Haberler Müdürü- Doğan Kasaroğlu'ndan duymuştum. Telefonda, Kara-Deniz-Hava kuvvetlerini temsil eden üç subaydan oluşan bir heyetin, az önce muhtırayı getirdiklerini ve bir kaç dakika sonra, Öğle Haberlerinde okunacağını bildiriyordu. Sonradan çok düşünmüşümdür: Kasaroğlu Muhtıranın verileceğini biliyor muydu? Muhtırayı getirenler neden TRT Genel Müdürü Adnan Öztrak'a ya da Haber Dairesi Başkanı Cemal Aygen'e çıkmamışlar, doğrudan doğruya Kasaroğlu'na gitmişlerdi? Bu salt bir rastlantı mıydı? Ya da, askerce bir yöntemle, en kısa yolu seçmek mi idi? Yoksa, önceden yapılmış bir uyarı, verilmiş bir bilginin varlığı söz konusu mu idi? Kasaroğlu Muhtırayı getirenlerden bir yetki yazısı ya da belgesi sorsa ne olurdu? Olay nasıl gelişirdi? Muhtıra ile gelenler böyle bir olasılığı düşünmüşler miydi? Yoksa akıllarına bile getirmemişler miydi? Doğrusu, bu konuda kesin bir yargıya varamadığımı belirtmek zorundayım. Kimbilir, belki ileride bir gün, Kasaroğlu anılarını yazdığında, ya da Muhtırayı TRT'ye getirenler arasında yer alan, ve bir kaç ay sonra, baskı ile, yasalar dışında TRT Genel Müdürlüğüne getirilen Musa Öğün, yapacağı açıklamalarla konuya ışık tutar. (Musa Öğün'ün Genel Müdürlük öyküsü, başta bir hukuk adamı olan zamanın Başbakanı Erim, pek çok kişiyi tedirgin edici bir başka 12 Mart konusudur).

12 Mart, bu çaptaki her önemli siyasi olay gibi, ülkenin siyasi, sosyal, ekonomik yapısında etkilerini, tepkilerini ve yankılarını göstermiş; bu arada her sınıftan vatandaşa, Türkiye'nin sorunlarına daha bilinçli bir perspektif ile bakabilmenin, olanaklarını sağlamış; yurdumuz üzerinde her alanda oynanan oyunların, çevrilen dolapların, düzenlenen entrikaların somut örneklerini sergilemiştir.

Örneğin, 12 Mart'ın en çok gürültü koparan, İsrail'in İstanbul Başkonsolosu Elrom'un kaçırılması ve öldürülmesi ile sonuçlanan "Elrom olayı" nın kışkırtıcı ajanı, esrarengiz Hava Yüzbaşısı İlyas Aydın'ın adı ve çabaları çevresinde nasıl örüldüğü, bugün artık çok daha net bir biçimde değerlendirilebilmektedir.

Aynı dönemde, büyük yaygaralarla haince bir sabotaj olayı olarak, kamu oyuna sunulan Atatürk Kültür Merkezi yangını, Marmara gemisi yangını, Haliç'te havuz batırılması gibi olayları yüzlerce sanığın oluşturduğu davaların, uzun mahkemeler sonucu, tek bir suçlu bile ortaya çıkaramaması, yaratılan 12 Mart yangınının ne türden yapay temellere dayandırıldığının birbaşka örneğidir.

Öte yandan, tepelerine "12 Mart Balyozu" inen ve gizli komünist partisi kurmaktan, uçak kaçırmaya kadar çeşitli nedenlerle suçlanan yüzlerce bilim adamı, yazar, gazeteci, sanatçı, sendikacı ve düşün adamı içinden kaç suçlu çıkarılabildiği unutulmaması gereken bir sorudur.

Gene sormak gerekir: 12 Mart'ın darağacına yolladığı üç delikanlı hangi ölümcül suçun cezasını yaşamları ile ödemişlerdir?

Sözün kısası; 12 Mart, bir bardak suda kurnazca kopartılan bir fırtınanın adıdır. Kimler hangi güçler bu fırtınayı düzenlemişler, kimler, nasıl bu planlı girişime alet olmuşlardır? Bu da ayrı bir sorudur.

12 Mart'ın neye mal olduğu, neleri yitirdiği ve ne getirdiği konusu, bir köşe yazısının sınırlı sütunlarında özetlenemeyecek kadar, geniştir.

Ancak, 12 Mart'ın ülkemizde "kurumlaşmış işkence"yi yerleştirdiği, hepimizin kafasında bir çivi gibi çakılı kalması gereken, bir gerçektir.

Bu acı gerçeğin ışığında ise; uygarlıktan, demokrasiden, özgürlük ve insan haklarından, çağdaşlıktan -bu insanlık suçunu görmemezlikten, bilmemezlikten gelerek- söz etmek iki yüzlülükten başka bir şey değildir.

HAFTALIK

Yazarımız M. Erdost, evinde tabanca şarjörü, mermi ve "yasaklanmış yayın" bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı ve yazısı elimize geçmediği için, daha önce bir dergide yayınlanmış bir yazısını sunuyoruz.

Pusu ve rastlantı

Muzaffer ERDOST

Dün pazar günüydü. 25 Kasım, Pazar. Yolcumuz vardı. Saat 11'de bakkala gittim. Paket yapmak için bir kutu ve sicim ile başka şeyler aldım. Evde yol hazırlığını tamamladık. 13'e 10 vardı, kardeşim geldi. Saat 13'te önce kardeşim bir-iki paket aldı çıktı. Bir-iki dakika sonra, bir elimde valiz, bir elimde mukavva kutu, ben çıktım. Valiz ve kutuyu evin önünden 4-5 araba aşağıda park edilen arabanın yanına götürdüm, daha yere bırakırken, döndüm; dört kişi, biri belki 18-19 yaşında, diğerleri 17 yaşlarında, otobüs durağından bize doğru hızla geliyorlar. Ben hızla eve, yukarıya doğru yürümeye başladım. Sık sık dönüp bakıyorum. Otobüs durağı (a), park eden arabamız (b) ve ev (c), bir üçgen oluşturuyor. Onlar, a'dan b'ye doğru (aşağıya), ve ben c'ye doğru (yukarıya) gidiyorum. Tahminen üçgenin kenarları 30-35 metre. Birisinin elinde gazeteye sarılı bir şey var. 30 santim uzunluğunda. Biri ceketinin cebine soktuğu elinde, ceket altında bir şey tutuyor. Benim kendilerine bakıp, eve yürüdüğümü görünce, içlerinden biri, başı eğik, koşuşan gruba bir şey söylüyor, biraz yavaşlıyorlar. Ben evin giriş köşesine geliyorum. Onlar, arabanın bulunduğu b noktasından, hemen iki araba altındaki yol ağzına yani b' noktasına yürüyor. Ben, evin girişinde duruyor ve bakıyorum. Aşağıya doğru meyilli, ve onların girdiği yolağzında, yüksekçe bir duvar ve telefon kutusu var. Ben, yukardan başlarını, bir ağacın dalları arasından görüyorum, orada toplandılar. Biri, yolun karşısına, çöp bidonlarının yanına gönderildi. Çocuklar bu arada evden çıktı. Kardeşim, arabayı, yukarıya, evin girişine, yani c noktası önüne getirdi. Bizi oradan aldı. Elimizde valiz ve bağlı bir kutu olduğu için, yolumuzun, Yukarı Ayrancı üzerinden olması kesindi ve Yukarı Ayrancı'ya ancak, onların iki ağzını tuttukları dar yol ağzından geçmemiz gerekiyordu. Durumu gördüğümüz için, meydanın bir başka yolundan çıktık. Şunu da hemen söyleyeyim ki, meydana beş ayrı yol açılıyor. Bu, bize değişik çıkış yolları seçme olanağı sağladı.

Yolcumuzu gönderdik, döndük. Ama eve değil. Bir başka semte. Oradan, biri, durumu bir kez daha saptamaya gitti. Orada, pusu yerinde bekliyorlardı. Üç ayrı araba ile değişik kişiler, üç-dört kez keşif yaptılar. Sık sık nöbet değiştiren dört kişi pusu yerinde, bekliyordu. Yeniden başkaları gitti. Aynı şekilde tesbit yapıldı. Birinde, çöp bidonları yanında olan birinin, çöp bidonlarının arasına koyduğu gazeteyi açtığı, içinden silah çıkardığı görüldü. Daha sonra, iki kişi, dairemizin bulunduğu apartmanın duvarında oturarak beklemeye başladı. Yol ağzına pusu kuranlar ile hemen arkadaki çay bahçesine geçen biri, sürekli ilişkisini sürdürdü. Eğer, kesin emin olmadığımız bir arabayı ve içersindekini saymazsak, yedi kişi, meydanın çeşitli yerlerinde, yer değiştirerek, bekliyordu.

Polise yakalatmak için, daha güvenilir bir yol seçildi. Bir gazeteci arkadaşımız, bir emniyet müdürü aramış, bulamamış. Bir CHP milletvekili aracılığıyla, yeni İçişleri Bakanına durum bildirilmiş. Saat 14.30-15.00. Telefon ile gerekli yerlere iletildi diye haber gönderildi. Gönderdiğimiz bir dost, a noktasına, otobüs durağına giderek beklemeye başladı. a noktasına, saat 17.00'de bir polis ekibi taşıyan minibüs geliyor, duruyor, içinden iki polis inip şöyle bir bakıp, gidiyorlar. Oysa, saat 17.00, ve biz saptadığımızdan bu yana 4 saat geçtiği halde, dört kişi b noktasında. Hava kararmaya yüz tutarken, pusu kuran kişiler, hiçbir şey olmamış gibi, dağılıyor.

Evet, saat 17.00'de, televizyon haberlerini dinliyoruz: Demirel güvenoyu almış ve İpekçi'nin katili Ağca tutuklu bulunduğu Sıkıyönetim Askeri Cezaevinden kaçmış. Olayın tertipçileri, Ağca olayının ardından, ve olayı daha büyük boyutlarda bir tedirginlik yaratacak olan yeni bir cinayet haberini de boş yere bekliyorlar.

(Devamı 5. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Yöneticilerimiz serbest bırakılsın!

ODTÜ'de, herkesin bildiği gibi, eğitim, düzenli bir biçimde sürmektedir. Şu anda, her türlü engelleme girişimlerine rağmen, eğitimin bu denli kesintisiz sürdürüldüğü, ülkemiz koşulların da, tek üniversitedir.

Düzenli eğitimin ODTÜ'de nasıl sağlanabildiğine şöyle bir göz atmak gerekirse görülecektir ki, ODTÜ öğrencilerinin öz örgütü ODTÜ-ÖTK'nın ve yöneticilerimizin çabaları apaçık ortadadır.

Bugüne kadar, çeşitli şekillerde gözaltına alınan, tutuklanan temsilcilerimizin ODTÜ'de bilimsel bir eğitimin, özerk ve demokratik üniversite anlayışının kazandırılması için özverili çalışmaları, 10 bin ODTÜ öğrencisinin işçisinin ve mensuplarının gözünden kaçmayan bir noktadır. İşte böylesi bir gerçeklik ODTÜ'nün tüm mensupları ve idari kademesince de bilinmesine rağmen yönetici arkadaşlarımız 1 yıldır gerekçesiz bir şekilde tutuklu bulunmaktadırlar.

Neyle suçlandıklarını bile bilmeyen yöneticilerimizin 1 yıldır mahkemeye çıkarılmaması biz ODTÜ'lüler için endişe kaynağı oluşturmaktadır.

Eğitimin kesintisiz sürmesinde gösterdikleri çaba bizlerce sabitken, şu anda "eğitimi engellemek" suçuyla yargılanabilmeleri şaşılacak derecede çelişki oluşturmaktadır.

Aslına bakılırsa, 1 yıldır sorgusuz sualsiz tutulan arkadaşlarımızın öğrenim özgürlükleri ellerinden alınmış olmaktadır.

Tek bu olay bile ODTÜ üzerinde oynanan oyunların hangi demagojik temellere dayandığının bir kanıtı sayılmalıdır.

BİR ODTÜ ÖĞRENCİSİ

Umut,
küçücük
mezarında
uyuyan
Ahmet'imin
gülümseyen
ağzındadır

"İlan edilmemiş iç savaş"ı ilan eden yazarlara sunulur

Ahmet TİMUR (1971 - ....)

Yarınından
korkanlar
parmak
kadar
çocuğun
yaşamını
kararttılar.

Biliyorum
uzun
sürmeyecek.
Ahmet'imın
gülümseyen
ağzında
filizlenen
gül
mezarında
bitiverecek

Murat ALTINEL
Adana'dan

"Gölge etmeyin"

Kahramanlıkları ile, eylemleri ile ve kısaca bağımsızlık için savaşan bir ilimizin evletları acımasızca kurşunlanıyor, evleri yakılıyor, hamile kadınlar delik deşik ediliyor. körpe yaşta çocuklar şişleniyor, özetle ortaçağda bile görülmemiş vahşet örneği, bu kahramanlıklarını tarihe mal etmiş ilimizde uygulanıyor. Bu vahşet karşısında bazıları, eserleri karşısında NERON'un Roma'yı ateşe verdikten sonra lir çalıp raks ettiği gibi raksedip, olaylar nedeniyle üzüntülerini eyleme dönüştüren gerçekçi, yurtsever, demokrat ve devrimci öğretmenlere de ateş püskürtmekten geri kalmıyorlar.

Meslektaşları kurşunlanırken dernekleri kapatılıp yöneticileri tutuklanırken, zam zulüm ve işkence uygulamaları gündeme gelirken, hamile kadınlar ve bebeler kurşunlanarak delik deşik edilirken, memleketin gerçek aydını ve öğretmenler ne yapmalıydı? ... Yapılan yapılmasaydı o zaman da onları yaşlı bir hoca olarak ben kınayacaktım...

Kahraman Maraş katliamının yıldönümünde suskunluğu yeğliyenler, efendilerine yaranabilmek ve bir mevkii kapabilmek için eylemci arkadaşlarını kınayanlar ve karşı tavır alan meslekdaşlar ya da nasihatçılar, sizlere de selamım var!....

"Gölge etmeyin başka ihsan istenmez"

KEMAL ÖZDEMİR
EMEKLİ
İLKÖĞRETİM
MÜFETTİŞİ

"Demokrasi papağanları"

Faşizmde inkar metodunun olduğunu biliriz. Yaptıklarını inkar etmek, yapılanları demagojilerle saptırmak ve halkın kolay etkileneceği yayın araçları aracılığı ile anlatmak. Nasıl mı oluyor diyeceksiniz?

17 Şubat günü Natoyolu Şirintepe semtinde faşistlerin halka silahla saldırması sonucunda halktan karşılık gören faşistler geri çekilir ve hemen arkasından güvenlik kuvvetleri gelir. Faşist halk düşmanları, polislerin gözü önünde tekrar halka saldırır. Halktan Bayram Demircan hayatını kaybeder, Hasan Babacan da ağır yaralanır. Aynı olayda ilkokul çevresinde bazı evleri yakarlar. Durum bu görünüşü arz ettiği halde, ertesi gün yani 18 Şubat akşamı TV'de "Kayaş Şirintepe'de, teröristler arasındaki çatışmada bir kişi öldü ve bir kişi de ağır yaralandı" deniliyor. Utanmadan sıkılmadan halkın gözünün içine baka baka aynen böyle açıklanıyor.

Biz'de hala CHP'den umut bekler, hâlâ boşu boşuna TRT'nin ve sermayenin hizmetinde olan yayın organlarına utanmadan, sıkılmadan diye laf ediyoruz. Ne hakkımız varsa! Hiç düşünmüyoruz bunlar kimin hizmetindeler.

Halkımız uyanıyor. Kaderciliği neme lazımcılığı artık bıraktı. Ne yaparsanız yapınız bu gidişi durduramazsınız. Selin önü bir taşmaya görsün eğer taşarsa siz o zaman önünde kimlerin sürüklendiğini görürsünüz. Her etkinin bir tepki doğuracağı kaçınılmazdır. Bundan bizlerin kuşkusu yoktur. Sizlerin de olmaya, düzenin cellatları ve demokrasi papağanları.

HALK OZANI
MAZLUMİ
AYVAZOĞLU

Asıl suçlu düzendir!

Bizler Uşak Cezaevinde bulunan tutuklu ve hükümlüleriz. Kokuşmuş, asalak, can çekişen sömürü düzeninin kurbanları olarak, çürümek için bırakılmış insanlarız. Televizyonda radyoda ve birçok gazetede biz mahkumlardan toplu ma ayak uyduramayan kişiler olarak bahsediliyor. Burdan kalkarak da sözde bizleri topluma kazanmak için geçmişte hayvan bağladıkları yerlere bizleri tıkıyorlar. Aslında biz mahkumları bırakın topluma kazanmayı (ki zaten bizlerin topluma yabancı bir durumu yoktur) aksine dışardaki ve dünyadaki gelişmelerden, insanlardan uzaklaştırıyorlar. Dışarda bulunduğumuz zaman bizlerin topluma ters düşen bir durumumuz yoktu, eğer varsa da bu bizim suçumuz değil asıl suçlu düzendir. Çünkü bizlerin zindanlara düşüşümüzün temelinde düzen yatmaktadır. Bizler bunu her geçen gün dışarda halkımıza, içerde bizlere yapılan uygulamalarla görüyoruz. Bu uygulamalar dışarda halkımıza diğer cezaevlerindeki kardeşlerimize, burda da bizlere uygulanan baskı, sömürü ve soygun yöntemlerindendir. İşte biz Uşak Cezaevi mahkumları olarak tüm bu sorunlarımızı dile getirmenin araçlarından biri olan basına açıklama yolu ile sesimizi duyurmaya çalışacağız.

Belli başlı sorunlarımız şunlardır:

Uşak Cezaevi başta belirttiğimiz gibi eskiden hayvanların bağlandığı bir ahır imiş. Bundan dolayı son derece sağlıksız bir yapıya sahiptir. Koğuşlar düzenli bir yapıda olmadığından mahkum ne kadar kendisi temiz olmaya çalışsa da pislik kol geziyor. Ranzalar tahta olduğundan, tahta kurusu ve bit mahkumun can yoldaşı gibi bir şey. Ayrıca Cezaevinin yemekhanesi olmadığından her mahkum yemeğini yattığı yerde yemek zorunda kalıyor. Bundan dolayı koğuşlara yemek kokusundan girilmiyor. Bitlenmenin sebeplerinden biri de bu.

Bizleri çeşitli gerekçelerle zindanlara tıkanların anayasası der ki: "Her kişinin sağlık sorunu ile ilgilenmek devletin görevidir." Ama bu diğer birçok meselelerde olduğu gibi kağıt üzerinde kalmaktadır. Cezaevinde bırakın parasız doktora bakılmayı parası olan (bindebir) mahkumlara dahi doğru dürüst bakılmıyor. Kısaca parası olan veya olmayan mahkum burda adeta ölüme mahkum ediliyor.

Her gün üç öğün yemek çıkması için mahkumdan para kesilir. Bu paralar mahkumlardan cayır cayır alınıyor. Fakat bırakın üç öğün yemek çıkması, bir öğün yemeği dahi zor veriyorlar. Buna yemek denirse tabii. Çünkü çıkan yemeği Cezaevinde bolca bulunan kediler dahi yemiyor.

Her gün televizyonda radyoda karaborsacıdan yok edeceğiz, cezalandıracağız deyip bol keseden atan temsilciler bizleri inandıramazlar. Çünkü Uşak Cezaevinde 10 liralık çayı 50 liraya satan devlet karaborsacıyı nasıl yok edebilir?

İşte hergün yaşadığımız sorunlarımızdan bir kaç tanesini dile getirdik. Bunları sadece dile getirmekle kalmayıp bu sorunlarımızı ancak sonuna kadar mücadele ederek çözebileceğimizi de biliyoruz. Bu nedenle kısa bir süre önce gazetenizde de yer aldığı günlük görüş boykotuna girdik. Arkasından kantine de normal fiyata çay satın alıncaya kadar çay almama kararı aldık.

UŞAK CEZAEVİNDEN
DEVRİMCİ HÜKÜMLÜLER

Afyon Cezaevi'nden

Bizler, Afyon Kapalı Cezaevinden, kısılmak istenen sesimizi, halkımıza, gazetemiz Demokrat aracılığıyla, duyurmak amacında olan bir grup devrimciyiz.

Hakim sınıfların pek çok zindanında olduğu gibi, burada da baskı ve saldırılar yoğunlaşarak sürmektedir. Diğer cezaevlerinden sürgün gelen ya da buradaki mücadeleden içeri düşen devrimci, demokrat, ilerici... Kısacası faşist olmayan herkes tecrite ya da hücreye alınmakta, geceleri otuz-kırk gardiyan tarafından ağır saldırılara uğratılmakta ve daha sonra revire, doktora ya da hastaneye çıkarılmamaktadır.

Cezaevine hiçbir ilerici yayın sokulmamakta, gülmece dergileri bile geri çevrilmeye çalışılmaktadır.

Oysa faşistler, koğuştan koğuşa rahatlıkla girip çıkmakta, çocuklar, gençler, siyasi olmayan tutuklu ve hükümlüler, "faşist demagoji" ile zehirlenmeye çalışılmaktadırlar.

En büyük sorunumuz, onca koğuş içinde bir tek "siyasi koğuşun" bile bulunmamasıdır. Siyasi koğuş için yapılan tüm başvurular geri çevrilmektedir. Siyasi hükümlü ve tutuklular tek tek dağıtılmakta, birbiriyle görüştürülmemektedirler.

Bütün bunların bizi yıldıramayacağını, mücadelemizi sürdüreceğimizi halkımıza duyurmayı bir görev biliriz. Devrimci saygılar.

AFYON KAPALI CEZAEVİNDEN
BİR GRUP DEVRİMCİ

DÜŞÜNCE ALANI

27 Mayıs, 12 Mart ve bugün

Ahmet Yıldız
TABİİ SENATÖR ve
HALKEVLERİ GENEL BAŞKANI

Yaşadığımız devrimsel değişimler çağının son 20 yılında, ülkemizde gözlemlenen çok yönlü gelişmelere kaynaklık eden olguların oluşturduğu süreç içinde, 27 Mayıs'tan günümüze değin uzanan zaman dilimi, siyasal bilimciler için, çok ilginçtir ve ibret almasını bilenler için de özenle değerlendirilmelidir.

27 MAYIS

Çoğulcu sisteme geçişin başlangıç aşamasında, hak ve özgürlüklerin çağcıl güvencelere kavuşturulacağı söz vermeleri ile, iki yüzyıla yaklaşan özgürlük ve demokrasi savaşımlarımızın amaçlarına ulaşacağı umutları uyanmıştır.

Oluşan coşkulu ortamda iktidara gelen DP'nin muhalefeti engel, kendi isteklerini ulusal istenç, kendisini ülkenin tartışmasız sahibi, Atatürkçülüğü suçlamayı oy avlama yöntemi, dışa bağımlı kapitalizmi biricik sistem, uyduculuğu diplomasi ustalığı, ülkeyi yabancı sömürüye sunmayı en kârlı reklam, emperyalist kültür kopyacılığını çağdaşlaşmanın biricik yolu ve anayurdunu yabancıların ileri karakolu sayması ve bütün sözvermelerinin tümden tersini yapması yeşeren umutları dehşet veren bir 'serap'a dönüştürdü.

Çoğunluğun istibdatı ile yürütülen politika, Anayasa'yı bir yana iten yasal düzenlemelerle, gerçek bir rejim saptırmasına yönelmişti.

Devlet başkanı ittihat-terakki komiteci 'zihniyeti'ni, hükümet başkanı tekelci egemenliğini, programı parti-ulus-devlet-hükümet özdeşleşmesini, bütün kadroları 'benden olmayana yaşam hakkı tanımam' bencilliğini ve bütün bu densizlikler içinde kutsal duygu sömürüsünü temel alma sonucu, oluşan bunalımı bastırmak için, faşist rejimlerden aktarma yasal düzenlemelere de girişilmiştir.

Böylece, anayasa dışı ve karşıtı bir tutumla, meşruluğunu yitiren iktidar, birikmiş dövizleri, altınları, toprak rezervlerini (ekilen toprakları iki kat artırarak), Türk askerini yabancılara kurban eden Kore serüveninin yarattığı yüksek konjonktürün avantajlarını, iki yıllık bol ürünü, tüm dış kredi olanaklarını ve yüksek dış saygınlığımızı tükettiği halde, ekonomsal iflası da kabul etmek zorunda kalarak ekonomimizi, prevantoryuma kaldırdı.

Bu dehşet verici gidişe tepki gösterenleri sindirmek için alay ettiği orduyu (Battal Gazi ordusu) kullanmaya kalkıştı.

İşte, o karanlık ortamda, anayasal hukukunun 'istibdatı kuvvet yener' kuralı gereği, 'ihtilal biricik seçenek' haline gelmişti.

Çoğunluk diktası ile siyasal despotluğun ve ekonomsal iflasın bunalttığı ortamda, toplumsal tepkilere kaynaklık eden özlemlerin bilinen amaçlarını gerçekleştirmeyi üstlenen ihtilal, o gün için en ileri sayılan siyasal düzenlemeleri bitirip, sosyo-ekonomsal çözümler içinde gerekli örgütleri kurduktan sonra, iktidarı seçimle gelenlere teslim etti.

Böylece, siyasal amaçlarına ulaşan ve sosyo-ekonomsal amaçlara ulaşmayı da kendisinden sonra gelenlerden bekleyen 27 Mayıs, "bir geçiş devrimi, bütünleştirilip geliştirilmesi gereken bir devrim" olarak, tarihe geçmiştir.

Devrimin yıktığı zihniyetin kalıtımcıları, karşı devrimci tutkulardan güç alan, dışa bağımlı kapitalizmin en ilkel uygulayıcıları, ilerici anayasaya uyup öngördüğü düzeni gerçekleştirecek yerde, bu ulusal sözleşmeyi (halk oyu'nun ürünü) kendi çağdışı kafalarına uydurma uğraşlarının kesin bir iflasını belgeleyen 12 Mart'ta iktidardan kovuldular.

12 MART

İlerici-solcu-devrimci güçlerin oluşturduğu ortamda, devrilen iktidarın yerine geçenler, en kısa sürede, dayanmaları gerekenlere karşıt bir tutuma yöneldiler. Canlarını kurtarmak için "şapkalarını alıp kaçmaya" ve "ulusal istenci süngüye takmaya" demokrasiyi kurtarma adı takanların bu "kara başarısı" çok pahalıya mal olmuştur.

Gerçekten, 12 Mart öncesi bunalımının kökenindeki nedenlere inip gerektirdikleri çözümlere yönelmeyi temsil ettikleri çıkarlara ihanet sayanların kullana geldikleri "halkı kandırıcı, dikkatleri saptırıcı" gerçekleri Erim İktidarının kullanması hükümet içinde büyük tepkilere yol açmıştı.

Bu tepkici bakanlardan kurtulup AP ve CHP'nin de AP'lilerin de oluşarak, Atatürk ticareti ile aksata yapan partiye dayanan 12 Mart hükümetleri, "sahibinin sesi" plaklarını çalmada, ses sahiplerinden de ileri gittiler. Tüm suçu, onlara iktidar yolunu açanlara, anayasaya ve devlet kurumlarına yükleyerek, gerici anayasal değişikliklere gerekçe türettiler. Nasıl ki, 1908'den sonra bir gerici 31 Mart olmuşsa, 27 Mayıs'tan sonra da bir ikinci 31 Mart oluşturulmaya yönelindi.

Böylece, oluşan siyasal gericilik, halk oyu ile kabul edilen anayasaya, basının susturulduğu, kamu oyuna yalnız susma özgürlüğünün tanındığı, anayasa profesörlerinin hapse tıkıldığı ve İnönü'ye "ne kurtarırsak kârdır" dedirten bir ortamda, bir takım anti demokratik "urlar" eklendi.

En ağır suçlamaları sineye çekerek ulusal istenci temsil niteliği askıya alınan bir meclisin yaptıklarından anayasamızı arıtmanın hoş görülmüş olacağını, o günkü senato kürsüsünden belirtmiştim.

O urları da yeter bulmayan AP ve Cepheciler, değil böylesi dürüst bir görevi yapmayı, anayasamıza yeni urlar ekleyip, dıştan ısmarlama çerçeveler oluşturma peşinde koştukları için ülkemizi bugünkü uyku kaçırtıcı bunalıma sürüklemeyi başardılar.

BUGÜN

Osmanlı toplumsal yapısında var olan ikilik (dualizm) devrimci-karşı devrimci, batıcı-Türkü, ulusalcı-emperyalizme bağımlı tüm bağımsızlıkçı, anayasacı-anayasa karşıtı niteliklerine, cepheciler vatan cephesini hortlatan bir cepheci (tutucu, gerici, işbirlikçi) ilerici, solcu,gerçek ulusalcı ayırımına dönüştürmüşlerdir.

Hele, ulusalcılığa karşı olanların "milliyetçilik", uyducuların "Atatürkçülük", işbirlikçilerin "özgür girişimcilik" ve batıcıların "kurtarıcılık" maskelerini takarak, oluşturdukları "karnaval", her onurlu insanı isyan ettiren bir utanmazlıkla da yetinmeyerek sanık sandalyesinden yargıç kürsüsüne atlamaya cüret etmeleri, utanç sınırı bırakmıyor. İşte içine sürüklendiğimiz felaketler, bu gidişin doğal sonucudurlar.

İç-dış güçlerce planlı olarak oluşturulan bu felaketli gidiş sürecinde, 17.2.1977'de ilan edilen iflastan sonra, yapısal sistemsel çürümüşlüklere dokunmadan ve çıkmazımızı oluşturanları güdümünde ve onların yöntemleriyle (Demirelizmle) çıkış arayan Ecevit hükümetinin (kimi olumlu ve uygar tutumları-

(Devamı 5. Sayfada)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

12 MART

1963 Kütahya Azot Sanayiinde çalışan Petrol–İş sendikası üyesi 1500 işçi toplu iş sözleşmelerinde uyuşmazlık çıkması üzerine greve gittiler.

1965 ZONGULDAK İŞÇİLERİNİN DİRENİŞİ

Zonguldak'ta "kanunsuz" olarak nitelendirilen grevin, bazı bölgelerde sona erdirilmesi üzerine, Kozlu Kömür madeni ocaklarında bu kararı doğru bulmayan bir kısım işçilerin başlattıkları yeni bir grev hareketi bölgede bulunan tüm işçilere yayıldı.

1971 Topçular'daki Çelik Büro Fabrikasında çalışan 100 işçi sendikalaşmaya önderlik eden arkadaşlarının işten çıkartılmalarını protesto amacıyla direnişe basladılar.

1976 İstanbul Telefon Başmüdürlüğü'ne bağlı 7 işyeri ve Ümraniye tesislerinde çalışan 850 PTT işçisi greve başladı. Yeni Haber-İş yöneticileri yaptıkları açıklamada işverenle ücretler ve sosyal haklar konusunda anlaşamadıklarını bildirdiler.

1978 MERSİN CEZAEVİNDE AÇLIK GREVİ

Geniş kapsamlı infaz yasası ve "genel af" isteyen Bursa ve Mersin'deki 1170 tutuklu ve hükümlü açlık grevine basladı.

Zanu lideri, iktidarını kabul ettirmek için büyük güçlüklerle karşı karşıya

Mugabe hükümet kurmaya çalışıyor

- Geniş tabanlı cephe hükümetine her ırktan kişiler girecek
- ***Beyazlardan oluşan Rodezya Ordusu yeni yönetim için büyük bir tehlike***

Seçimlerde büyük başarı kazanarak iktidara gelen ZANU örgütünün lideri Robert Mugabe.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zimbabve'de başbakan adayı olan Robert Mugabe, bir hükümet kurmak için çalışmalarını sürdürüyor. Mugabe'nin, hükümetine birkaç beyaz bakan da alabileceği belirtiliyor.

Zimbabve Başbakan adayı ve ZANU örgütünün lideri Robert Mugabe, Zimbabve Devriminin birinci aşamasının sona erdiğini söyledi ve devrimin ikinci aşaması için çalışılması gerektiğini belirtti.

Zimbabve seçimlerini büyük bir başarıyla kazanan Mugabe, devrimin ikinci aşamasında eski dönemin savaşan taraflarını uzlaştırmak, ülkede siyah yönetimin yerleşmesini sağlamak ve genel olarak yerli siyah halkın ekonomik durumunu düzeltmek gerektiğini kaydetti.

Siyasi gözlemciler, 57 sandalye kazanarak iktidara gelen Robert Mugabe'nin birçok sorunla karşı karşıya bulunduğunu söylediler. Mugabe bir yandan yıllardır beyaz azınlık rejimine karşı savaşmış yerli siyah halkın ekonomik-siyasi-sosyal taleplerini yerine getirmek, diğer yandan ekonominin ve devletin kilit noktalarını ellerinde tutan beyaz rejimin kalıntıları ile uğraşmak zorunda. Üstelik şu andaki Zimbabve Ordusu da tamamen beyaz azınlık devletinin ordusu. Büyük çoğunluğu beyazlardan oluşan bu ordu -her ne kadar ZANLA (ZANU'nun askeri kanadı) savaşmaya hazır da olsa- Mugabe'nin önündeki en büyük tehditlerden biri.

Seçimlerden sonra beyazlar, bankaların önüne toplanarak yabancı dövizleri çekmek istediler. Birçok beyaz da Güney Afrika Cumhuriyeti Büyükelçiliği önünde toplanıp, iş isteğinde bulundu.

Öte yandan, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin seçimlerden önce savurduğu işgal ve müdahale tehditleri de, kuşkusuz Mugabe'nin göz önünde bulundurması gereken sorunlardan biri.

Tüm bu iç ve dış sorunlardan başka, İngiltere'nin yeni Zimbabve yöneticisine karşı tutumu belli bir açıklığa kavuşmadı. İngiliz Avam Kamarasında, yeni hükümet kurulduktan sonra İngiliz Vali Lord Soames'in Zimbabve'de kalıp kalmayacağı tartışılıyor.

Bu sorunlarla karşı karşıya bulunan Mugabe, herkesi yatıştırmak için, geniş bir ulusal cephe hükümeti kuracağını açıkladı. Ayrıca, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ve ülkesindeki beyaz azınlığın kaygılarını yatıştıracak demeçler verdi.

Mugabe'nin çevresini saran engeller Zimbabve'de asıl yapılması acil olarak gerekli -Beyaz ordunun dağıtılması, toprak reformu ve yabancı şirket ve bankaların devletleştirilmesi gibi ZANU'nun ilk adımdaki amaçları- olan tedbirleri almasını şimdilik geri plana attı.

Bir ZANU yanlısı, ZANU örgütünün sembolü olan horozu bir zafer işareti olarak havaya kaldırıyor.

Hafız Esat "karşı-devrimcileri" uyardı

ŞAM(AJANSLAR)

Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat geçen günlerde yaptığı bir açıklamada Suriyeli karşı-devrimcilere "unutamayacakları bir ders vermek gerektiğini" söyledi. İşçi Sendikaları Federasyonu'nun olağanüstü toplantısında konuşan Hafız Esat, terör yöntemi ile hükümetin sarsılamayacağını söylerken, ülkedeki bir dizi siyasal cinayetten ve bombalı saldırıdan sorumlu tutulan Müslüman Kardeşler örgütünü kastettiği sanılıyor. Öte yandan, iktidardaki Arap Sosyalist Baas partisinin 17'nci kuruluş yıldönümü dolayısıyla yaptığı konuşmada da Hafız Esat Müslüman Kardeşler örgütünün ardında ABD ile Mısır 'ın' bulunduğunu ileri sürmüştü. Hükümet son aylarda bu örgüte karşı tavrını sertleştirmiş ve geçen ay Şam'da Müslüman Kardeşlerin sekiz üyesi öldürülmüştü.

Öte yandan, işçi sendikalarının düzenledikleri özel bir toplantıda Suriye 'de işçilerin silah kulanma eğitimi görecekleri ve "teröristlere" karşı savaşmak üzere milis kuvvetleri oluşturacakları açıklanmıştır.

Nikaragua'da küçük dükkan sahipleri protesto yürüyüşü yaptı

- "Özgür Nikaragua'da, özgür ticaret" yazılı pankartlar taşıyan göstericiler "Enadas" adlı devlet kuruluşunun 12 temel malın fiyatlarını saptamasına karşı çıktılar

MANAGUA(THA)

İki bin kadar küçük dükkan sahibi küçük esnafı ortadan kaldırmaya çalıştığını ileri sürerek Sandinista hükümeti aleyhine, bir gösteri yürüyüşü yaptı.

"Özgür Nikaragua'da özgür ticaret" yazılı pankartlar taşıyan göstericiler "Enadas" adlı devlet kuruluşunun 12 temel malın fiyatlarını saptamasına karşı çıkarak fiyatların arz talep dengesi üzerine kendiliğinden oluşmasını istediler.

Göstericiler "Sandinista'yı savunma komiteleri" adlı binden fazla gruba Enadas'ın vergisiz ve özel indirimli fiyatlarla satış yaptığını ileri sürdüler.

Siyasal gözlemciler Sandinista hükümetinin işbaşına geçtiği 1979 temmuz ayından bu yana ilk kez bir ekonomik sektör temsilcilerinin bu hükümete karşı açıkça cephe almış olduğunu açıkladılar.

Salvador'da faşistler birçok kişiyi kaçırarak öldürdü

SAN SALVADOR (AJANSLAR)

El salvador'un başkenti San Salvador'da son günlerde 30'a yakın kişinin cesedi bulundu. Bu kişilerin faşistler veya askerler tarafından kaçırılarak, işkence edildikten sonra öldürüldükleri saptandı. Cesedi bulunan kişiler arasında Kosta Rikalı bir profesörle Danimarkalı eşi de bulunuyor. Öldürülen Profesör Castellanos'un Salvador'a sosyalaji tezi hazırlamak üzere geldiği bildirildi. Bu arada ölüsü bulunan diğer kişiler arasında Salvador Komünist Partisi'nin önemli yöneticilerinden biriyle eşinin de bulunduğu anlaşıldı. Ölülerin bulunmasından sonra Devrimci Halk Bloku'na mensup gerillalar, Ulusal Muhafızların kent içindeki kışlalarına saldırdılar.

Kipriyanu İngiltere'de Kıbrıs'taki İngiliz üsleri konusunu görüştü

- Akel Partisi, İngiliz üslerinin Amerikan ve NATO üslerine dönüştüğünü ileri sürdü.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kıbrıs Rum yönetimi Başkanı Kipriyanu'nun Londra'ya yaptığı ziyaret sırasında Kıbrıs'taki İngiliz üsleri konusunun tartışıldığı açıklandı.

Bilindiği gibi Dikelya ve Agratur İngiliz üslerinde halen 4800 İngiliz askeri bulunuyor. Ayrıca Amerika Birleşik Devletleri'ne de bu üslerde iki U-2 Casus uçağının bulundurulması için izin verilmişti.

Londra'da yayınlanan Sunday Telegraph gazetesinin ileri sürdüğüne göre, Kıpriyanu, Londra'da Başbakan Margareth Thatcher ve Dışişleri Bakanı Lord Carrington'la bu üslerin kirası konusunda pazarlık yaptı. Kipriyanu'nun 300 milyon lira istediği, ancak bunun İngiltere hükümeti tarafından "çok büyük bir rakam" olarak nitelendiği ileri sürüldü.

Öte yandan AKEL Partisi'nin yayın organı Haravgi'de çıkan bir makalede Agratur ve Dikelya İngiliz üslerinin birer Amerikan ve genel olarak NATO üssüne çevrildiği iddia edildi. Gazeteye göre bu işlem, yavaş yavaş ancak sistemli bir biçimde yapılmaktadır. Haravgi'de yayınlanan yazıda, Agratur Hava Üssünde bulunan U-2 Casus uçaklarından başka, bu üsse SR 71 tipi süpersonik uçaklar da getirildiği iddia edildi. Gazete Kıbrıs'ın istenmeyerek "Amerikan emperyalizminin casusluk üssü haline gelmekte olduğunu" öne sürdü.

İspanya'nın Bask bölgesi seçimlerinde yerel partiler başarılı oldu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

9 Mart günü İspanya'nın Bask ülkesinde bölgesel meclisi belirlemek için yapılan seçimlerde yerel partiler açık bir başarı kazandılar. Bu üç yıl içinde yapılan yedinci seçim oldu. Basklıların hiçbir zaman bölgesel bir meclisleri olmamıştı. 1936 yılında, özerkliklerini kazandıklarında, ancak bir savaş hükümeti kurabilecek zamanları olmuştu; bu hükümet de pek kısa ömürlü olabilmiş yaklaşık dokuz ay sonra dağılmıştı.

Bask bölgesinin İspanya'dan ayrı bağımsız bir devlet olması için mücadele eden ETA'nın yanında, ETA'nın askeri- siyasal kanadından ayrılanların oluşturduğu Euskadiko Eskerra (Bask Solu) adlı örgüt de önemli ölçüde ilerlemeler gösterdi. Herri Batasuna (Halk Birliği) adlı örgüt ise seçimlere kendi adaylarını sunduğu halde, kurulacak Meclis'te yer almayacağını açıklamıştı. Seçmenlerinin yüzde yetmişi (yaklaşık 150 bin kişi) Bask ülkesini kurtarmanın tek yolunun silahlı mücadele olduğunu kabul etmiş durumdalar. Halk Birliği Madrid'de yapılan özerklik görüşmelerinin bir aldatmaca olduğu görüşünde.

Oyların büyük bir bölümü sayıldıktan sonra, ılımlı Bask Milliyetçi Partisinin 60 üyeli mecliste 25 sandalya kazanacağı belli oldu. Bask Milliyetçi Partisi sahip olduğu ılımlı, merkezi tavıra başkanının ETA ile görüşmeler yapmayı kabul etmesine, bütün Basklıları birleştirmeye yönelmesine borçlu bulunuyor.

ETA ve ona yakın bulunan öteki iki örgüt, yani Halk Birliği ile Bask Solu kesin olmayan sonuçlara göre 17 Sandalye almış durumdalar. Aynı sonuçlara göre, İspanya'da şu anda iktidarda bulunan Demokratik Merkez Birliği partisi ise yalnızca altı sandalye ile yetinmek zorunda kaldı.

Doğu Avrupa Batı ile ilişkilerini koruma amacında

Sovyetlere karşı sert tavır alan ABD, Doğu Avrupa ülkelerine karşı ılımlı bir politika izliyor

- Amerikan basınına göre, ABD, Doğu Avrupa ülkelerinin Sovyet bağımlılığından kurtulmaları doğrultusunda, Batı ile ekonomik bağlarını geliştirmelerini olumlu karsılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Doğu Avrupa, Doğu-Batı ilişkilerinin bozukluğuna rağmen Batı ile olan bağların kesilmemesi gerektiğini savunuyor.

Bu konuda, Macaristan Dış İşleri Bakanı, Janos Nagy ofisinde yaptığı bir açıklamada, batı ile bağlarını kesmek istemediklerini, her şeyi yıkmanın çok kolay olduğunu ama yerine yenisini yapabilmenin daha zor olduğunu belirtti. Nagy, "savaş sırasında bir dakika içinde her şey yıkıldı, ama yeniden yapabilmek için 35 yıl vermemiz gerekti" şeklinde konuştu.

Doğu bloğu ile Batının ilişkileri Sovyetler Birliği'nin Afganistna işgali ile farklı bir boyuta girmişti. Özellikle bazı Batı ülkeleri ve ABD, bu konuda Sovyetler Birliği'ne karşı kesin tavır alarak ticari ambargo uygulamaya girdiler. Ama bu tavır aynı şekilre diğer Doğu bloğu ülkelerine yansımadı. Hatta ABD yansımaması gerektiğini özellikle vurgulayarak, bu ülkelerle olan ilişkilerini kesmemekte diretti. Örneğin bir grup Doğu Avrupalı bilim adamı geçtiğimiz ay içinde Kaliforniya'da yapılan bir bilim konferansına çağrıldılar ve çalışmalara katıldılar, oysa konferansa Sovyet meslekdaşları katılmamıştı, Doğu avrupalı iş kuruluşları ABD ile olan ilişkilerindeki desteği görüşmek üzere bir ziyaret için ABD'ye başvurdular. ABD Macar ticaret kuruluşlarına mal ihracının ancak bu malların Sovyetler Birliği'ne geçirilmemesi koşuluyla kabul edebileceklerini bildirdi. Bu konuda görüşmelerini sürdürüyorlar. ABD'deki bazı ticari firmalar Nisan ayında gerçekleşmek üzere mal gönderme işlemine başlayacaklarını bildiriyorlar.

Batı bankaları ve hükümetlerin dış kredi kuruluşları, altı Doğu Avrupa ülkesine toplam olarak 50 milyon dolarlık ihracatta bulunmuşlardı. Şu sırada Macaristan, Polonya ve Romanya ihracata koymayı kabul ettikleri vergiler nedeniyle ABD tarafından konumları garanti olarak değerlendiriliyor. Romanya Uluslararası Para fonu ile yeni ilişkiler kurma aşamasında. Macaristan ise Dünya Bankasından kredi alma girişimi içinde.

Amerikan basınına göre, Doğu Avrupa'daki ekonomik zorluklar, Varşova Paktı açısından, Doğu Avrupa'nın Moskova'yla ilişkilerinin değişmesi açısından oldukça önemli bir yer alıyor. Doğu ülkelerinin Sovyet blokundan ayrılmaları için Batı ile bağlarını geliştirmesini olumlu karşılıyorlar.

Petrol Firmaları ABD seçim kampanyalarının mali desteğini sağlıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika Birleşik Devletlerinde büyük bir işkolunu ve sermaye çevresini oluşturan petrol şirketlerinin, New York'da yayınlanan Politics Today isimli gazeteye göre, seçim kampanyalarında ABD kongresine katılan pek çok üyenin mali desteğini sağladığı belirtiliyor ve "Petrol şirketlerinin yardımının diğer endüstrilere nazaran —ağır savunma sanayi, çelik veya tarım bütün bunları bir arada toplayacak kadar geniş bir yeri" olduğunu yazıyor.

Gazeteye göre, geçen seçim kampanyalarında petrol şirretleri 100 senatörden 91'ine 2.3 milyon dolar yardım yaptı. Bunlardan 41 tanesi Cumhuriyetçi senatörler, 51 tanesi ise Demokratik Parti senatörlerine verildi. Beyaz Saray'da 435 delegeden 319 tanesine 1 milyon dolarlık petrol şirketlerinden temin edilen yardım bölüştürüldü.

Gene gazeteye göre, petrol yardımı dağılımı, Cumhuriyetçi senatörler için 37 bin dolara yakın ve Demokrat Senatörler ise 15 bin Jolar olarak düşüyor. Bu iddialarının endüstri örgütleri tarafından ve petrol iş kesimi içindeki bir takım çevrelerden açık bir şekilde öğrenildiğini söylüyor. Bu yardımları ne Senatodaki adamlar ne de bunlarla ilişkisi olan petrol şirketleri saklıyor.

EKONOMİ

Güney Afrika'daki politik gelişmeler nedeniyle

Federal Almanya hammadde stoklamayı planlıyor

EKONOMİ SERVİSİ

Federal Alman hükümetinin, ekonominin ani ihracat güçlüklerinden etkilenmemesi amacıyla, sanayicilerle beş stratejik hammaddenin stoklanmasına yönelik bir planı tartıştığı belirtildi.

Financial Times gazetesinde yer alan bir habere göre, hükümet Alman sanayisinin hammadde ihtiyacının büyük bir bölümünün karşılandığı Güney Afrika bölgesindeki politik gelişmelerden duyduğu kaygılar nedeniyle böyle bir planın oluşturulmasını savunuyor.

Halen özel şirketlerin bir yıl yetecek kadar manganez, krom, kobalt, vanadyum ve asbest cevheri stoklamalarını öngören bir tasarı Alman hükümetince onaylanmış bulunuyor. Federal Alman yetkililerine göre, işveren konfederasyonuyla sürdürülen görüşmeler ise gelecek ay sonuçlanacak.

Bu arada, hükümetin finansman kolaylığı sağlama konusunda verdiği güvenceler sonucunda, bazı sanayicilerin 4 aylık stokların yeterli olduğu görüşünde ısrar etmekten vazgeçtiği de kaydediliyor.

ABD ve Japonya'nın bugüne kadar izledikleri politikalardan farklı olarak, ham petrol dışında stokları bulunmayan Federal Almanya'da sözkonusu planın mali tutarının büyük bir bölümü (600 milyon mark) Bundesbank tarafından karşılanacak.

AET, bazı ülkelere tanıdığı ithalat kolaylığını kısıtlayacak

BRÜKSEL(ANKA)

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun topluluk üyesi olmayan bazı ülkelerden topluluk ülkelerine yapılan ithalatı daha sıkı koşullara bağlayacağı ve şimdiye kadar tanınan tavizlerin azaltılacağı bildirildi.

Avrupa Komisyonuna yakın kaynaklardan edinilen bilgilere göre öncelikle, Malezya, Güney Kore, Hong Kong ve Hindistan'a tanınan gümrük bağışıklıkları yeniden gözden geçirilecek ve bu ülkelerden yapılan ithalat belli bir düzeyde kısıtlanacaktır.

AET çevreleri, adı geçen ülkeler dışında, ikinci aşamada, Romanya ve Brezilya'ya tanınan gümrük kolaylıklarının ele alınarak, bu ülkelerden topluluğa yapılan ithalatın denetleneceğini belirtmektedirler.

AP'li Önadım, bunalımın nedenini "anarşi"ye bağladı

İZMİR(A.A)

Esnaf Kefalet Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Başkanı AP milletvekili Kasım Önadım ekonomik sıkıntıların nedenlerinden birinin de anarşi olduğunu öne sürdü.

Genel Kurul toplantısında konuşan Önadım, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik darboğazın, beceriksiz yönetimlerin marifeti olduğunu, sıkıntıların gelip esnafı bulduğunu savundu. Önadım şöyle konuştu: "Bir avuç fikir çıplağı, Türkiye'yi huzursuz edemez, etmemelidir. Esnaf ve sanatkarlarımız, devletin güvenlik kuvvetlerinin yanındadır, onun başyardımcısıdır. Çünkü ekonomik sorunların sebeplerinden birisi de anarşidir."

GÖSTERGE

Resmi ideoloji

Arslan Başer KAFAOĞLU

Bugün 12 Mart'ın 9. yıldönümü. 12 Mart 1971' de Türkiye'de, rejime, halkımıza bir kılıf, içinden çıkamayacağı bir üniforma giydirilmek istenmiştir. Bir "resmi ideoloji" kabul ettirilmek istenmiştir. Ancak ülkemizin içinde bulunduğu koşullar ve halkımızın direnci bu faşist üniformanın giydirilmesini engellemiştir. Ancak aynı kılıf, aynı toplum modeli Türkiye'ye yeniden giydirilmek isteniyor. Başbakan Demirel son basın toplantısının son gününde "baklayı" ünlü deyimle ağzından çıkarmıştır: "Bu ülke bu anayasayla idare edilmez!", Başka bir "anayasa gerektir". Estirilen hava budur. Bir yeni "resmi ideoloji" bu anayasa değişikliği ile korunacak. Nedir "bu resmi ideoloji"? Bunun görmeden önce bir' "resmi ideoloji"nin varlığının anlamını sergilemekte yarar var.

"Resmi ideoloji" açık ve kapalı faşizmin, faşist düzenlerin en belirli özelliğidir. Bu "devletin" temeli sayılır ve bu "resmi ideoloji" dışında bir fikriyat ile değil örgütlenmek, yazmak ve konuşmak bile "devlet yıkıcılığı" sayılır. Bir tek düşünüş biçimi, bu düşünüş ve davranış dışındaki düşünce ve davranışları yasaklama "resmi ideoloji"nin yan ürünleridir. Şimdi Türkiye'de faşist bir düzen kurulmak için bir "resmi ideoloji"nin yerleştirilmek istenmesi aslında 12 Mart'ta ikmal edilen bir unsuru düşünce sistemi ve rejime salmayı amaçlıyor. 12 Mart yine Demirel'in son basın toplantısında belirttiği gibi, Demirel'e karşı yapılmıştı. Demirel demokrasi düşmanı idi, gelen düzende "burjuva demokrasisi"ni bile tahrip etmeye yönelmişti. Demirel bunu son basın toplantısında çok iyi belirlemiştir. "12 Mart bize karşı yapıldı ama bizim yapmak istediklerimizi yaptı" demeye getirdi. Egemen güçler bu kez, özel kesim, hükümet, işveren sendikaları vedış güçler, orduyu da aralarına alarak, bir ideolojik bütünlük içinde "yeni ve demokrasi ile bağdaşması olanağı bulunmayan" bir siyasal düzen getirmek istiyor.

Bu "resmi ideolojinin" ekonomi tabanı 25 Ocak kararları ile çizilmiştir. Tümüyle dış yardıma bel bağlayan, savunması için gerekli üsleri bile bu nedenle yabancı kullanımına açan, uluslararası sermayenin bize göstereceği işbölümüne göre çalışan, işçiyi yola getirmek için baskı ve lokavt uygulayan bir düzenin ideolojisi olarak bu ekonomik tabana uygun siyasal biçimleme "resmi ideoloji" olarak sunulmak isteniyor. Bütün iş çevrelerinden Amerika, Batı Almanya ve İngiltere'den yükselen destek sesleri boşuna değildir. Bir "resmi ideoloji", tek ve şaşmaz bir çizgi zihinlere zorla yerleştirilmek isteniyor.

Bir "resmi ideoloji"nin gereği, bunun dışında düşünenlere yasaklama ve baskı demektir. Anayasa değişikliği işte bu yasaklama ve baskının hukuksal çerçevesini çizmek için isteniyor. Bir "uydu", teslimiyetçi dış politika, bir çanak tutucu "ekonomik açık bölge" politikası, bir "vurgun ve özel kesim yağması" politikası uygulamanın hukuksal çerçevesi çizilmek isteniyor.

Acaba bu politika, bu "resmi ideoloji" sökecek mi? Geçerli olacak mı? Bunu bilemeyiz. Ama geçerli kılmak için egemen çevrelerin ellerinden geleni yaptıkları bir gerçek. "Resmi ideoloji"yi halka ve yığınlara ve siyaset dışı egemen katmanlara ve etki gruplarına kabul ettirmek için, bazı kandırmacalara ve yutturmacalara gidilecektir. Bu yol şimdiden tutulmuştur. Şimdi bu yutturmacalardan birisini yani "bugünkü düzen ile Atatürkçü demokrasi"yi özdeşleştirme çabalarını ele alacağız.

Fikir ve örgütlenme özgürlükleri baskıyla karşılaştıkça, uyanık çevrelerden gelen direniş ve başkaldırıları Atatürkçülüğe karşı ve Atatürk ilkelerine uygun bugünkü düzene karşı bir başkaldırma olarak nitelemek ve bunu yaymak denenmektedir. Acaba bugünkü düzenle "Atatürkçü dış politika", "Atatürkçü ekonomi politika" özdeşlenebilir mi?

Atatürk dönemini yaşamış ve o dönemde yetişkinlik dönemine gelmiş hiç kimse eğer "yalan sövlemeyi göze almazsa" bu soruya olumlu yan.t veremez. Atatürkçülük her şeyden önce Atatürk'ün kendisinin o zamanki deyimi kullanarak belirttiği gibi "İstiklali tam" ilkesine dayanır. Oysa bugün Türkiye'de Atatürk'ün karşı çıktığı Adli Kapitülasyonlardan tutun da, savunma kararlarında bir büyük ülkenin egemen olduğu NATO ittifakına bağlı olmaya kadar her türlü bağımsızlığa aykırı davranış ve tutumlar geçerlidir. Bugün Türkiyenin herşeyden önce, Atatürk'ün en temel ilkesi olan kendine güvenme ilkesinin tam tersi bir gidiş içinde olduğunu teslim etmeye herhalde vicdanına hesap veremez. Atatark'ün dış politika ilkeleriyle, ondan sonra gelen iktidarların dış politikalarını incelemeyi sürdüreceğiz.

GAZİPAŞA'DAN

Çıldıran piyasa

Fikret OTYAM

Hay dilim kurusaydı da "Gazipaşa'da hayat ucuz " demeseydim!..İstanbul ağababadan kaynaklanan fiyat terörü ve anarşisi, nihayet buraya da geliverdi!..O canım "kese"ye göre kent, birden dellendi, esnaf şaşırdı, otuzbeş liraya sattığı kırmızı mercimeği Antalya'ya varıp kırkbeşe alınca bir de baktı ki, tüm sattıklarının fiyatları arşı alâya çıkmış!.. Öylesine bir karmaşa ki Demirel'in bile son kalan aklı şaşar bu hercümerce!.. Et birden 180 lira oldu, davar (erkek keçi) ve koyun 180 liraya, dana 160 liraya, yumurta üç dörtten beş ila yedibuçuk liraya fırladı gitti: Artık deterjandı, makarnaydı, ampuldu şuydu buydu bulursan, bulabilirsen esnafın vicdanına sığınarak alır oldun! Bu arada ismi cismi duyulmayan mallar da türedi, yeni yeni firmalar ama içindekileri nedir, nasıldır ne bilen var, ne de soran!.. Saydım , beş yeni deterjan çıkıverdi ortaya, yok canım TV de esameleri okunmayan. Ayçiçeği yağı da bollaştı, dışı ayçiçeği içi pamukyağının artığı, kilosu mu, kilosu tam yüzelli lira! İstersen alma, istersen yeme. Erbakan hazretlerinin kerhen, MHP'nin gönülden desteklediği, CHP hazretlerinin de sözüm ona muhalefet ettiği Demirel iktidarının yağıdır bunlar, onların temizlik sıvısıdır. 40 mumluk ampul -bu da yeni bir isim altında- tam yüzelli lira! Rakı mı yok, sigara mı istediğiniz yok, çay mı, bakkal başına beş kilo veriliyor ara sıra, bakkal nitsin, koyuyor kağıt külahlara yüzer gram , dağıtıyor kimi açıktan kimi "sen yabancı değilsin" diyerek tezgâh altından! Seylan'dan mı geliyor çay dediğiniz bu ot, hayır Karadeniz'den gelemiyor, denize dökülüyor, durmadan üretiliyor ama vatandaş alamıyor,alamıyor çünkü yok!..

Ankara'ya iki ay önce ilk gidişimde rakı yoktu, Gümrük Tekel Bakanı Sayın Ahmet Çakmak'a nedenini soranda, "sayım yaptırıyorum" demişti. Şimdi de sanırım sayım suyum yok, rakı da sigara da yok diyor, bilmiyorum büyük kentleri, artık efkâr dağıtmak da lüksler yoklar arasına girdi. Haydi mazot şu bu dışardan geliyor, onları Demirel içti, peki bunca rakıyı kim içti dersiniz?

NEYE VARIR?

Hani , yazarız, gazeteci eskisiyiz ya, durmadan yol kesip soruyorlar, "Baba, bunun sonu neye varır?" sözü uzatmaya gerek yok, "Karakolda biter" deyip kesip atıyorum.

Haydi anarşistti, teröristti, haini vatandı, yıktın askeriyenin üstüne bıraktın onlarla başbaşa bu işleri. Peki a canım iktidar, piyasayı kim kollayacak, asıl anarşi budur, asıl terör budur,haydi diğerlerine dur dedin, durmadı çekip vurdun yasal biçimde, kırdın kökünü, peki o sanayicilerle , o gözleri,yürekleri, keseleri dolmak bilmeyen, fabrikatörleri, aracıları, halkı soyanları, halka bozuk gıda malzemesi satıp günbegün öldürenleri, dilediği gibi fiyat koyanlarr, MSP'nin kerhen, MHP'nin gönülden desteklediği, CHP'nin de sözüm ona muhalefet ettiği siyasal iktidarı acz içinde bırakanlara kim "dur"diyecek, durmayınca yasal olarak kim asılacak tetiğe? Hayır burada atış serbest değil, çünki hırsızlık, çünki halk soygunculuğu, çünki halk düşmanlığı, çünkü fakir fukaranın son meteliğine dek göz koymak bu ortamda hem yasaldır hemde bunları yapanlara bir hak olarak tanınmıştır devri iktidarda!..

NEREDE?

Emeklinin, dar gelirlinin, namuslu memurun, çilekeş köylünün, çilekeş işçinin,dulun, yetimin , fakirin , fukaranın göz yaşlarıdır şimdi yerleri ıslatan, asil gözyaşlarıdır, peki bunu yerde komayacak kimdir ve nerededir dersiniz?

Parlamenter demokratik düzen içinde kim diyecektir bu "dur"u ve kim bırakmayacaktır yerdeki asil göz yaşlarını?.Kınamıyorum sayın üyeleri kat sayı 25 olmadan kendi maaşlarına 25 katsayı üzerinden işlem gördürenleri.. İsmet Paşa sağ olsaydı, kimbilir suçluların telaşı içinde der miydi?

Mazot işi halledildi diyordu Sayın Başbakan, Gazipaşa'da o çilekeş üreticiler mazotsuzluk, yani taşıma olanağı bulunmadığı için, umutla besledikleri domateslerini çukurlara dökerken!..

Halk iki şey arasında kaldı, bir yanda domatesin döküldüğüne mi inansın gözlerin önünde, yoksa TV'de ardı ardına mazot bollaştı, yağ bollaştı diye siyasal iktidarın başına mı? Ortada bir yalan var yalanı söylemez büyükler, evet gözlerimizdir yalan söyleyen, böyle diyelim bari, söyleyelim de çıkalım işin içinden!.

SAYIN KORUTÜRK

Yazdım daha önce de, nice halk gibi bizler de TV'den radyodan izliyor ve gözlüyoruz olup bitenleri..Çok sevdiğim , saydığım bir resim ve fotoğraf sergimi bizzat açmak lütfunda bulunan Sayın Cumhurbaşkanımız Fahri Korutürk'ü izledim TV'de. Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer'i ziyaretinde. Üzgün buldum Korutürk'ü , bir eziklik içinde desem acaba saygısızlık etmiş olur muyum, bunu geçirmem aklımdan, ama üzgündü, geçirdim aklımdan, "a sevgili Cumhurbaşkanım, Belediye Yasasını veto etmezden önce yapsaydınız bu ziyareti, toplasaydınız kur'a usulü yirmi otuz belediye başkanını, onları bir dinleseydiniz fena mı olurdu? Olsaydı böyle veto edilmeseydi bu yasa, Ali Dinçer sizden özür dilemeyecekti, buraya pis yollardan geçip geldiniz diyerek! Evet, Sayın Korutürk'ü üzgün gördüm bu , o saygın makamdan ayrılmaktan değildi, asla, Sayın Korutürk bildiğim, tanıdığım kadarıyla bunun üstünde kişiliği olan bir fanidir,

(Devamı 5. Sayfada)

Malatya, Akçadağ fasulye üreticileri

"Ürün alım fiyatını değiştirmeyen G.Doğu Birlikleri yönetimi zulüm yapmaktadır"

● ÜRETİCİLER, GÜNEYDOĞU TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİKLERİ'NİN TÜCCAR VE TEFECİLERİN DENETİMİNDE BULUNDUĞUNU, TALEPLERİ YERİNE GETİRİLMEZSE TOPLUCA İSTİFA EDECEKLERİNİ BİLDİRDİLER

MALATYA (DEMOKRAT)

Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri'nin tüccar ve tefecilerin denetiminde bulunduğu öne sürüldü. Akçadağ ilçesine bağlı Ören Şubesi üyeleri tarafından yapılan açıklamada, Birliğin tefeci-tüccarların denetiminde olmasından ötürü üreticilerin, sorunlarıyla başbaşa bırakıldığı bildirilerek, şubece alınan bazı kararlar kamuoyuna duyuruldu.

1979 fasülye ürününün karşılığı olan paralarını hala alamadıklarını ve eldeki ürünün de Akçadağ Şubesi'ne götürülerek tesliminin şart koşulduğunu, ancak artan nakliye ücretleri ve gününde yapılmayan teslim nedeniyle, bunun üreticiye çok pahalıya mal olduğunu savunan Ören Şubesi üyesi üreticilerin aldıkları kararlar şöyle:

"— Bundan böyle alımlar Ören Şubesi tarafından yapılmalı ve en kısa sürede başlatılmalı,

— 1979 ürünü alım kampanyası başında saptanan kredi faiz oranı daha önceki yıllarda olduğu gibi yüzde 11 iken, bunun kimi üreticilerden yüzde 20 olarak tahsil edilmesinin yasal bir dayanağı yoktur, derhal durdurulması ve aradaki farkın fazla ödeme yapan üreticilere iade edilmesi,

— Tesis fonuna kampanyanın başlangıcında kilo başına 10 kuruş kesilirken bunun daha sonra 100 kuruşa çıkarılması artan bunca hayat pahalılığına ek olarak üreticileri daha da perişan etmiştir. Ürün alım fiyatlarını aynı seviyede tutan ve gecikmeli olarak ödeyen Birlik yöneticileri, üretici için zulüm teşkil eden bu kararlarını iptal etmelidirler.

— Yukarıdaki taleplerimiz yerine getirilmediği taktirde Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri, üretici kuruluşundan çok tefeci ve tüccar kuruluşu olduğunu bir kez daha belgelemiş olacak ve bugüne kadar birikmiş bulunan ortaklık payı kesintilerimizi de alarak topluca istifa edeceğiz."

• • •

Ayçiçeği üreten köylüler: Devlet tüccar lehine politika izliyor

ANKARA (DEMOKRAT)

KÖY-KOOP'un düzenlediği basın toplantısında konuşan ayçiçeği üreticileri, taban fiyatların 16 lira olarak ilan edildiğini, böylece üreticinin ürününü Yağlı Tohumlar Kooperatifine devrettiğini bildirdiler. Ayçiçeğinin piyasada 32 lira olduğu, Yağlı Tohumlar Kooperatifi'nin bu ürünü 22 liradan tüccara devrinin kasıtlı bir uygulama olduğunu kaydeden üreticiler, "Devlet güdümündeki kooperatifler tüccarın, aracının, tefecinin, deposu, ambarı haline getirilmek isteniyor" dediler.

Öte yandan süt taban fiyatlarının en az 25 lira ilan edilmemesi halinde KÖY-KOOP'lu üreticilerin Süt Endüstrisi Kurumu'na süt vermeyecekleri bildirildi.

Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan, konuyla ilgili olarak dün düzenlediği basın toplantısında, yem fiyatlarının 12 liraya çıkmasına karşın, süt taban fiyatının halen 13 liradan işlem gördüğünü hatırlatarak, bu uygulamanın sürmesi halinde ülkede hayvancılığın giderek yok olacağını belirtti.

Köy-Koop'lu üreticilerin, Süt Endüstrisi Kurumunun süt gereksiniminin yaklaşık % 70'ini karşıladıklarını bildiren Tarhan, bu rakamın Trakya gibi bazı yörelerde yüzde 100'e ulaştığını kaydetti. Tarhan, süt taban fiyatının 25 lira olarak ilan edilmemesi halinde üreticilerin SEK'e süt vermeyeceklerini açıkladı.

Kıyım ve sürgünleri çektikleri yüzlerce telgrafla protesto eden Ardanuç halkı: "Kıyımcılar uyarılmalı, istemlerimize kulak verilmeli" dedi.

Rize ve Ardanuç'ta sürgünler kınandı

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Okulların açılmasıyla birlikte ilerici öğretmen ve öğrenciler üzerindeki faşist saldırıların yoğunlaştırıldığı bildirildi. Faşist yönetici, öğretmen ve öğrencilerin kendilerinden olmayanları sınıflara sokmamaya yeltendikleri ve okulları faşist saldırı üssü haline getirmeye çalıştıkları vurgulandı.

ARDANUÇ (ARTVİN)

Kıyım ve sürgünleri protesto eden Ardanuç halkı Cumhurbaşkanına yüzlerce telgraf çekti. Ardanuç PTT'si önünde telgraf çekme kuyrukları oluşturan halk, kıyımlara son verilmesini ve istemlerine kulak verilmesini istediler.

Anti demokratik baskı ve uygulamalar durdurulmadığı takdirde çeşitli eylem biçimlerine başvuracaklarını belirten ilçe halkı, öğretmenlerine sonuna kadar sahip çıkacaklarını da vurguladı.

RİZE

Son zamlar ve hayat pahalılığıyla birlikte gelen sürgün ve kıyımlar Rize'de halk tarafından protesto edildi.

Tophane semtinde düzenlenen gösterilerde hayat pahalılığını ve kıyımları eleştiren çeşitli konuşmalar yapıldı.

ISPARTA

Geçen yıl Gönen Öğretmen Lisesi'nden alınan MHP eğilimli öğretmen ve yöneticilerin Demirel Hükümeti'nin kurulmasıyla birlikte yeniden okula döndükleri ilerici devrimci öğrencileri teker teker idareye çağırarak tehdit ettikleri, karşı çıkanların ise okuldan uzaklaştırıldıkları bildirildi. Cemal Çete, Mahmut Bilgili, Sezen Baş, Abdullah Baş ve İslam Balcı adlı öğrencilerin bu şekilde okuldan atıldıkları ve memleketlerine dönmek için yol parası bulamayan öğrencilerin zor durumda kaldığı kaydedildi.

Isparta Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Mehmet Demir, kentin en işlek caddesinde faşistlerin sopalı saldırısına uğrayarak ağır şekilde dövüldü.

Gelendost ve Keçiborlu Lisesi Müdür ve müdür yardımcıları gerekçe gösterilmeden açığa alındı.

Şarkikaraağaç İnönü İlkokulu Müdürü Kazım Özkaya Yalvaç'ın Çetince köyüne sürgün edildi. Kazım Özkaya'nın 25 yıllık öğretmen olduğu öğrenildi.

Gönen Ogretmen Lisesi Müdürü Aydın Taşkelle şubat ayı içinde valilik emriyle görevinden alınarak, faşist terörün yoğun olduğu Senirkent Lisesi öğretmenliğine verildi. Aydın Taşkelle'nin daha sonra Tokat'a sürüldüğü öğrenildi.

ODTÜ'de sık rastlanan bir görüntü

ODTÜ-ÖTK yöneticilerinin serbest bırakılması için girişimler sürdürülüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

"Gizliörgüt"-kurdukları iddiasıyla 14 Nisan 1979 tarihinden beri tutuklu bulunan ÖTK yöneticilerinin mahkemeye çıkarılmaları ve serbest bırakılmaları istendi.

ODTÜ Öğrenci Aileleri Derneği, Tek-Eğitim Büro-İş Sendikası, TMMOB ve ÖTK Temsilciler Meclisi'nin yaptıkları ortak basın toplantısında 10 bin öğrencinin seçimiyle yürütme kurulu görevini üstlenmiş ODTÜ-ÖTK yöneticilerinin özverili çabaları sonunda üniversitede öğrenimin düzenli dürdürüldüğü görüşlerine de yer verildi. Bir yıla yakın zamandır mahkemeye çıkartılmayıp Mamak'ta tutuklu bulunan ÖTK yöneticilerinin mahkemeye çıkartılıp serbest bırakılmaları istendi.

Toplantıda söz alan Öğrenci Aileleri Derneği Başkanı Mehmet Emiralioğlu "ÖTK dosyası diye bir dosya sıkıyönetimde mevcut olamaz. Çünkü kamu kuruluşları birbirini yargılayamazlar. ÖTK yasasında hukuki bir eksiklik varsa, önce rektörlük bunu araştırır, sonra konu Danıştay'a gider. ÖTK dernek muamelesi göremez. Bu duruma sahip çıkan onbinlerce insan var." dedi.

Site Yurduna yeniden faşistlerin alınacağı öne sürülüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Site Yurdu devrimci öğrencileri yurtta açılması düşünülen ek binaya faşistlerin alınmak istendiğini öne sürdüler. 230 öğrencinin imzasıyla Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na, Ankara Valiliği'ne, Kredi Yurtlar Genel Müdürlüğü'ne, Kredi Yurtlar Kurumu Yönetim Kurulu Öğrenci Temsilciliğine, Site Yurdu Müdürlüğü'ne ve basına iletilen yazıda özetle şu görüşlere yer verildi:

"Son dönemde yapılacağı öğrenilen uygulamalar Site Yurdu'nda barınma koşullarının bizler için ortadan kaldırılması anlamına gelecektir.

Bu uygulama Site Yurdu'nun geçmişte psikolojik bir baskı aracı olarak, seminer, toplantı, hatta cephanelik ve işkencehane olarak kullanıldığı dikkate alındığında haklı tereddütlerimize yolaçmaktadır. Durumu bildirir, sorunlarımızı çözme doğrultusunda çabalarınızı bekleriz."

Bizi bir parça hazin ve
dimdik bırakıp
Göz yaşlarımız gittiler.
Ve bundan dolayı
Biz unuttuk bağışlamayı

Devrimci yolumuzda şehit
düştü.
Anısını yaşatacağız.

Cemal IŞIK
(1960......)

FATSA
KURTULUŞ
MAHALLESİ
DEVRİMCİLERİ

(Demokrat. 932)

Aşkale Linyit işletmesi İşçi Temsilcimiz Ali Taş Mahmut Yıldırım'ın ölüm yıldönümü olan 4 Mart 1980 günü faşist katillerce katledildi.

Onların mücadele azimleri, Aşkale, Turhal, Yeni Çeltek, Hekimhan, Divriği, Hopa, Çakmakkaya, Bigadiç, Çayırhan, B.Çiğli, Amasra maden işçilerinin yüreklerinde daha bir yoğrularak yükselecektir.

ALİ TAŞ
(İşçi Temsilcisi)

DİSK
YERALTI
MADEN-İŞ

Demokrat: 923

Nevzat PAK

Göstermediler güneşi
Ağlama anam
Kurtuluş yakın...

5.3.1980 günü Yeşiltepe pazaryerinde faşist katillerce öldürüldü.
UNUTULMAYACAK.

Zeytinburnu'ndan
Devrimciler

Demokrat: 935

Güm-Day Başkanı Burhan Bali

"Gümrük-Tekel çalışanları faşizme teslim olmayacak"

●"BÜTÜN KİLİT MAKAMLARA FAŞİSTLER GETİRİLMEKTE. İLERİCİ, DEVRİMCİ, MEMURLAR FAŞİST TERÖRÜN YOĞUN OLDUĞU İLLERE SÜRÜLMEKTEDİR."

ANKARA(DEMOKRAT)

Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda yeni MC'nin kurulmasıyla birlikte faşist baskıların yoğunlaştığı bildirildi.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı Personeli Dayanışma Derneği (Güm-Day) Başkanı Burhan Bali, yaptığı yazılı açıklamada, ülke genelinde uygulanan sürgün, kıyım ve baskı politikalarının Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda da bütün ağırlığıyla sürdürüldüğünü belirterek, bütün kilit makamlara faşistlerin getirildiğini, ilerici yurtsever, devrimci memurların ise faşist terörün yoğun olduğu illere sürüldüğünü açıkladı.

Burhan Bali, şöyle devam etti: "Ülkemiz genelinde uygulanan ve buna paralel olarak da Gümrük-Tekel'de hayata geçirilmeye çalışılan baskı, terör, sürgün, kıyım politikaları karşısında ne emekçi halkımız ne de Gümrük Tekel çalışanları faşizme teslim olmamıştır, olmayacaktır." dedi.

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Barajlar ve Hidroelektrik Santrallar Dairesi Başkanlığı

MENZELET BARAJI VE HES TESİSLERİ İNŞAATI

DUYURU

1- DSİ XX. Bölge Müdürlüğü hudutları dahilinde K. Maraş İli'nin 26 km. kuzeybatısında Ceyhan Nehri üzerinde sulama ve enerji üretmek amacıyla inşa edilecek 4x30=120 MW kurulu gücündeki "Menzelet Barajı ve HES Tesisleri İnşaatı„işi, bu işi yapmağa muktedir Türk Müteahhitleri arasında (TEKLİF İSTEME) usulü ile ihaleye çıkarılmıştır.

2- İşe genel olarak baraj ile santral binası ve ilgili tesisleri ile aşağıdaki üniteleri kapsamaktadır.

a) Baraj Gövdesi. 425 m. kret uzunluğunda temelden 156,5 m. yükseklikte kil çekirdekli kaya dolgu tipindedir.

b) Derivasyon Tüneli: Sağ sahilde 10.00 m. iç çapında dairesel kesitle 708 m. boyundadır.

c) Sulama Tüneli. Sol sahilde 5,00 m. iç çapında atnalı ve dairesel kesitli 335 m. boyundadır.

d) Kuvvet Tüneli: Sağ sahilde 6,20 m iç çapında dairesel kesitli ve kısmen çelik kaplamalı 313 m. boyundadır.

e) Dolusavak. Sağ sahilde önden alışlı ve kapaklı tipte 45,00 m. kret uzunluğundadır.

İşin kazı,dolgu ve ilgili nakliyeler toplamı 9.150.000 m3, yeraltı kazıları 122.000 m3, beton ve betonarme hacmi ise 146.000 m3'tür.

3 İhaleye iştirak etmek isteyenlerin aşağıdaki belgeler ve bir dilekçe ile 28 Mart 1980 cuma günü saat (17.00)'ye kadar DSİ Genel Müdürlüğü Barajlar ve Hidroelektrik Santrallar Dairesi Başkanlığı'na baş vurmaları gerekmektedir.

a) Müteahhitlik Karnesi: 5 Eylül 1979 tarih ve 16745 sayılı Resmi Gazete'nin 33. sayfasında yayınlanan, "Yapı, tesis ve onarım işleri ihalelerine katılma yönetmenliği„ şartlarına uygun olarak alınmış (A) Grubundan (Her miktarda) Müteahhitlik Karnesi.

İstekli firma grubu olduğu takdirde Pilot Firma'nın (A) grubundan (Her miktarda) karneye sahip olması gerekmektedir.

a -I) Yapılacak başvurularda, yukarıdaki şartlara uygun müteahhitlik karnesinin sureti konulduğu taktirde karne aslınında müracaat bitim tarihinden evvel DSİ Barajlar ve Hidroelektrik Santrallar Dairesi Başkanlığı'nda yetkili bir kişiye gösterilmesi ve bu hususun müracaat evraklarına kaydettirilmesi gereklidir.

b - YAPI ARAÇLARI BİLDİRİSİ:

b.I) Bu iş için, asgari (Liste 1)'de yazılı ekipmanlar zamanında ve işler vaziyette iş yerinde bulunması gerekmektedir.

İstekli "Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliğinin Madde 3 (b) yapı araçları bildirisi (Örnek No: 1)'e uygun olarak., (Liste 1)'de yazılı ekipmanları zamanında iş yerinde bulundurulabileceğini tevsik eden liste ve belgeleri dilekçesine ekliyecektir.

LİSTE NO: 1

....	Kompresör (Toplam 3000 cfm kapasiteli)
4 Adet	Dozer (D8 veya muadili)
6 "	Yükleyici (2.5 Yd 3.lük)
2 "	Yükleyici (1.5 Yd.3'lük.)
2 "	Greyder
....	Jeneratör (Toplam 1000 KVA)
4 "	Transmixer (Beheri 4-6 m3'lük)
2 "	Beton pompası (Beheri 25 m3/Sa)
2 "	Ekskavatör (Shovel) 2.5 Yd 3.lük.
1 "	Ekskavatör (Dragline) 1.5 Yd.3.lük
3 "	Vagon Drill (Beheri 10 m3 /Dak)
1 "	Agrega yıkama-eleme tesisi (100 ton/Sa)
2 "	Otomatik tartı esasına göre çalışan beton karma tesisi. (Beheri 50 m3/Sa)
2 "	Keçiayağı silindir. (Baraj tipi çekicisi ile beraber)
2 "	Vibrasyonlu silindir. (Asgari 8 ton statik ağırlıkta)
1 "	Lastik tekerlekli yol silindiri (Asgari 35 ton statik ağırlıkta)
2 "	Arazöz (Beheri 10 ton)
....	Damperli kamyon (Toplam kapasite 1000 ton)

b II) İstekli (b-1) fıkrasına göre bildirilmesi lüzumlu ekipmanlardan olmak üzere, asgari (Liste No: 2)'de yazılı ekipmanların isteklinin halen kendi malı olduğunu ve amortisman müddetlerini doldurmamış olduğunu tevsik eden ekipman faturalarının noterden tastikli suretlerini ve amortisman defterinde kayıtlı olduğunu bildiren noterden tastikli belgeleri dilekçesine ekliyecektir.

(LİSTE NO: 2)

....	Kompresör (1800 cfm kapasiteli)
3 Adet	Dozer (D8 veya muadili)
4 "	Yükleyici (2.5 Yd .3.lük—1.5 Yd 3. lük
....	Jeneratör (450 KVA)
1 Adet	Beton pompası (25 m3/Sa)
1 "	Ekskavatör (Shovel veya Dragline) 2 Yd3.
....	Kamyon (200 Ton)
2 "	Vagon Drill (10 m3/dak)

Not: İstekli (Liste No: 1) ve (Liste No: 2) de belirtilen makinaların dışında herhangi bildiri ve fazla makina faturalarını başvuru evrakına eklemeyecektir.

C - MALİ DURUM BİLDİRİSİ:

İstekli bu işte kullanacağı sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan bilgileri "Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmenliği Madde 3 (c) (Örnek No: 2/A) ve (Örnek No: 2/B) şartlarına uygun olarak temin edeceği belgeleri dilekçesine ekliyecektir.

d-) TEKNİK PERSONEL BİLDİRİSİ:

İstekli, bu işte çalıştıracağı teknik personele ait bilgileri "Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği" Madde 3(d) (Örnek No: 3) şartlarına uygun olarak hazırlayacağı belgeleri dilekçesine ekleyecektir.

e-) TAAHHÜT BİLDİRİSİ:

İstekli, son iki yılda bitirilmiş ve dilekçesinin verildiği tarihte adına taahhüde bağlanmış veya bağlanacak olan işleri, "Yapı Tesis ve Onarım İşleri İhalesine Katılma Yönetmeliği'nin Madde 3(e) (Örnek No: 4) şartlarına uygun olarak hazırlayacakları belgeleri dilekçesine ekleyecektir.

İstekli, firma grubu ise yukarıdaki belgeler her ortak için ayrı ayrı olarak hazırlanacaktır.

f-) BAŞARI BİLDİRİSİ:

İstekli, son on yıl içinde kendisi tarafından yapılmış işlerle ve bilhassa baraj, santral veya büyük su yapılarına ait ilgili idarelerden alınmış belgeleri dilekçesine ekliyecektir.

4 (3.) Maddedeki Yapı Araçları Bildirisi, Mali Durum Bildirisi Teknik Personel Bildirisi ve Taahhüt Bildirisi örnekleri idareden temin edilecektir.)

5 - İsteklilerin firma grubu teşkil ederek ihaleye iştirak etmeleri için peşinen firma grubu teşkil ederek müracaat etmeleri lazımdır. İhaleye iştirak etmeleri uygun görülen, grup adına İhale Dosyası gönderilecektir.

Firma grubu teşkil edecek firmaların: Örneği idareden alınmış Firma Grubu Beyannamesi ibraz ederek müracaat etmeleri şarttır.

6 Usulüne uygun olarak eksiksiz ve zamanında müracaatını yapmış taleplerden bu ihaleye iştirak etmeleri uygun görülenlere bir (Davet Mektubu) gönderilerek 5000 TL. bedel karşılığında İhale Dosyası verilecek ve teklif istenecektir.

7 - Telgrafla yapılacak müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul olunmaz.

(Basın: 11944) - 931

Uşak'ta işkenceleri protesto edenlere ateş açıldı

HABER MERKEZİ

Uşak'ta işkence olaylarını protesto etmek amacıyla Ticaret Lisesi ve Merkez Lisesi öğrencileri İsmet Paşa Caddesi'nde bir gösteri düzenlediler. İşkence olaylarını protesto yürüyüşü yapan grup polisler tarafından dağıtılmak istendi. Güvenlik kuvvetlerinin silah kullandığı olayda 3 öğrenci tabanca kurşunu ile ağır yaralandı. Ağır şekilde çeşitli yerlerinden yaralanan öğrenciler Vahit Gündüz, Necmi Çetin İzmir'e tedavi edilmek üzere götürüldüler.

Öğrencilerden bir kısmının da hafif yaralandığı, olaydan sonra gösteriye katılanlardan 400 öğrencinin de gözaltına alındığı bildirildi.

- AMASYA'DA BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ
- TRABZON'DA CENAZE TÖRENİ OLAYLI GEÇTİ
- ADANA'DA ÜÇ FAŞİST YAKALANDI
- KONYA'DA BİR FAŞİST CHP'Lİ AVUKATI VURDU
- ERGANİ POLİS KARAKOLU TARANDI
- ŞİŞLİ MHP ÖNÜNDE ÇATIŞMA

AMASYA'DA BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Amasya'da faşistlerin saldırısı üzerine meydana gelen olaylarda devrimci olduğu bildirilen Özcan Aykır adındaki genç tabancayla vurularak öldürüldü. Olaylar sırasında TÜM-DER Şube Başkanı Yavuz Duman Amasya Lisesi İngilizce Öğretmeni Fikret Eker ve fırın işçisi Kemal Aksoy'da faşistlerin saldırısına uğrayarak yaralandılar. Olaylardan sonra şehirde yapılan aramalarda 5 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

TRABZON'DA CENAZE TÖRENİ OLAYLI GEÇTİ

Trabzon'da iki gün önce faşistler tarafından kurşunlanarak öldürülen Karadeniz Teknik Üniversitesi Kimya Fakültesi son sınıf öğrencisi Zeki Öztürk'ün cezanesinin kaldırılması sırasında, cenazeyi yakınlarına vermek istemeyen güvenlik kuvvetleri ile cenazeyi almak isteyen topluluk arasında çatışma çıktı. Hastane önünde cenazeyi almak isteyenlerin birikmesi ve büyük bir kalabalık oluşturması üzerine cenazeyi vermek istemeyen güvenlik kuvvetleri topluluğu dağıtmak için ateş açtılar. Bunun üzerine çıkan çatışma sonucu cenaze hastane önünde toplanan yakınlarına ve arkadaşlarına verildi. Cenazeyi alan binlerce kisi İskenderpaşa Camiinde kılınan ikindi namazından sonra Zeki Öztürk'ü toprağa verdiler. Cenazeye Öztürk'ün yakınları, arkadaşları ve büyük bir halk topluluğunun katıldığı, ancak cenazeye katılmak isteyen yüzlerce öğrencinin güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

Bu arada Trabzon'da meydana gelen olaylarda yaralanarak Trabzon Numune Hastanesine kaldırılan ancak bir süre sonra kurtarılamıyarak ölen sol görüşlü Ahmet Alemdar'ın cenazesi de Trabzon'un Araklı ilçesine gönderildi.

ANKARA'DA BİR KİŞİ YARALANDI

Sıhhiye'de meydana gelen olayda Recai Oktay adındaki bir öğrenci silahlı üç kişinin açtıkları ateş ile ağır yaralandı. Atatürk Lisesi öğrencilerinden olan Recai Oktay'ın daha sonra Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

• Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğrenci oldukları bildirilen 45 kişi bildiri dağıttıkları gerekçesiyle toplum polisleri tarafından yakalanarak gözaltına alındılar. Yetkililer, öğrenciler hakkında soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

KONYA'DA BİR FAŞİST CHP'Lİ AVUKATI VURDU

CHP Konya İl Yönetim Kurulu üyesi avukat Niyazi Uğur, bugün saat 14.15'de hükümet alanındaki yazıhanesinde uğradığı bir silahlı saldırı sonucunda ağır şekilde yaralandı.

Niyazi Uğur Konak İşhanında bulunan yazıhanesinde iki arkadaşıyla birlikte otururken, bir faşist yazıhanesine girdi. Henüz kimliği belirlenemeyen genç içerdeki üç kişiye "Hanginiz Niyazi Uğur?" diye sorup, Uğur'dan "Benim" cevabını alınca tabancayla 4 el ateş etti. Avukat Niyazi Uğur üç kurşun yarası alarak ağır yaralı olarak Hastaneye kaldırıldı. Niyazi Uğur'un boynundan, koltukaltından ve sol elinden yaralandığını belirten doktorlar, şimdilik hayati bir tehlike olmadığını ancak durumunun ciddi olduğunu söylediler. Olay üzerine bir açıklama yapan CHP Konya İl Başkanı Mehmet Çelen "Hangi yönden gelirse gelsin anarşiye karşıyız" dedi.

• Konya'nın Akşehir İlçesinde 51 İmam Hatip Lisesi öğrencisi izinsiz gösteri yürüyüşü yaptıkları gerekçesiyle güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındılar. Çeşitli sloganlar ve marşlar söyleyerek yürüyüşe geçen öğrenciler, olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerince dağıtıldı. Yürüyüş yapanlardan 51 kişinin gözaltına alındığı açıklandı.

ADANA'DA 3 FAŞİST YAKALANDI

Bir süre önce Akıncılar Mahallesi'nde sol görüşlü Habib Işıktaş'a saldırarak tabancayla yaralıyan faşistlerden Eyüp Bıçak, Hüseyin Kıran ve Kemal Çalışkan güvenlik kuvvetlerinin yaptıkları aramalar sırasında yakalanarak gözaltına alındılar. Daha önce Habib Işıktaş'ı yaraladıkları saptanan faşistler aranıyordu.

• Karataş ilçesinde kimlikleri belirlenemeyen bir grup Hükümet Konağı, Emniyet Amirliği, üç banka binası ile lise lojmanını otomatik silahlarla taradılar. Sıkılan kurşunların pencerelere isabet ettiği olaylar da ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

TARSUS'TA EMEKLİ ASTSUBAY EVİNE GELEN SİLAHLI KİŞİLERDEN BİRİNİ ÖLDÜRDÜ

Emekli bir astsubay evine gelen silahlı dört kişiden birini ruhsatlı tabancası ile öldürdü. Diğer silahlı kişiler olay yerinden kaçtılar.

Yenimahalle Kanalboyu semtinde oturmakta olan emekli astsubay Hüseyin Yamaç'ın kapısını çalarak içeri girmek isteyen dört silahlı kişiye o anda belinde bulunan ruhsatlı silahını çekerek ateş ettiği bildirildi. Hüseyin Yamaç'ın silahından çıkan kurşunlarla Kasım Öktem adlı kişi olay yerinde hemen öldü. Ölen kişinin üzerinde 7.65 mm çapında bir de silah bulunduğu ifade edildi. Olayla ilgili soruşturmanın başladığı olayın siyasi yönünün araştırıldığı belirtildi.

ERGANİ POLİS KARAKOLU TARANDI

Diyarbakır'ın Ergani İlçesinde Polis Karakolu kimlikleri belirlenemeyen kişilerce tarandı. İstasyon caddesi üzerinde bulunan polis karakolunun taranması sırasında karakolda bulunan polis memuru Hasan Altaç ağır yaralandı. Yaralı polis memurunun Tıp Fakültesi hastanesine kaldırlıdığı olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü açıklandı.

• Diyarbakır Belediye Başkan Vekili Mehmet Kaba'nın öldürülmesi olayına karıştığı belirtilen ve mahkemeye çakarılmak için Adliye'ye götürülen Mehmet Albay, Hamza Özbaylar adlı bir kişi tarafından tabancayla vurularak öldürüldü. Olayın siyasi yönü olup olmadığı araştırılıyor.

ŞİŞLİ MHP ÖNÜNDE ÇATIŞMA, 3 YARALI

Şişli'de bulunan MHP İlçe binasının çok yakınlarında meydana gelen çatışmada biri sol biri sağ ve biri de dolmuş kahyalığı yapan üç kişi yaralandı.

Şişli MHP binası yakınlarında dün öğle saatlerinde meydana gelen olay, sözkonusu yerden geçmekte olan sol görüşlü işçi Halim Durmuş'a bir grup faşistin ateş açması üzerine ateş açılan Halim Durmuş adlı işçi üzerinde bulunan silahı ile ateşe karşılık vererek kendisini korudu. Çatışma sırasında saldırganlardan sağ görüşlü Hıdır Cengiz'in vurularak yaralandığı bildirildi. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri ise sağ görüşlü kişilerle çatışan işçi Halim Durmuş'u yaraladılar. Çatışma sırasında olay yerinde dolmuş kahyalığı yapan Şükrü Ergun'un da elinden yaralandığı bildirildi.

• Öteyandan iki gün önce emniyet yetkilileri tarafından Mercan'da iki jandarma erinin öldürülmesi olayının sanıklarından oldukları gerekçesiyle gözaltına alınan iki kişinin olayla bir ilgilerinin olmadığı saptanarak serbest bırakıldılar. Yetkililer iki kişinin sadece çizilen, temsili resimlere benzediklerinden ötürü gözaltına alınmış olduklarını söylediler.

SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ 38 NUMARALI BİLDİRİSİ

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı bugün 38 numaralı bildirisini yayınladı.

1.Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 38 numaralı bildirisi şöyledir:

"1.Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 38 Numaralı bildirisi:

1-Son günlerde grev veya lokavt uygulanan işyerlerinde, grev veya lokavtın amacı dışına çıkan ve komutanlığın 2 numaralı bildirisindeki yasaklara aykırı bulunan afiş ve pankartların asıldığı, grev gözcülüğü için, şehrin yaya ve motorlu trafik düzenini bozacak şekilde, yaya kaldırımlarının ve hatta caddelerin işgal edildiği görülmektedir.

2-275 sayılı yasanın 31. ve 32. maddelerine göre yasal grev veya lokavt kararı alınan işyerlerinde, ilgililerin, grev veya lokavt kararına uymalarını sağlamak amacı ile, cebir ve şiddet kullanılmaksızın ve tehditte bulunmaksızın propaganda yapılmasına imkan verilmekte, bunun dışında başka herhangi bir amaçla, propaganda yapılması yasaklanmış bulunmaktadır.

3-Gerek komutanlığın 2 numaralı bildirisi, gerekse 275 sayılı yasa hükümleri muvacehesinde grev veya lokavt yapılan işyerlerinde bundan sonra,

a-Asılacak afiş, pankart, ve benzeri propaganda vasıtalarında sadece:

—İşyerlerinde grev veya lokavt'ın uygulandığını,

—Bu grev veya lokavtın hangi işçi veya işveren sendikası tarafından yürütüldüğünü, belirleyen ifadeler kullanılacaktır.

b-Grev ilan etmiş işçi teşekkülü, sadece işyerinin giriş ve çıkışlarında kamu düzenini bozmayacak şekilde, 275 sayılı yasanın öngördüğü vechile ikişer grev gözcüsü bulundurabilecektir.

Mecidiyeköy'deki pasajda taranan dükkanlardan biri: Çay ocağı. Emniyet yetkilileri ölenlerden ikisinin olay sırasında çay ocağında bulunduğunu belirttiler

İstanbul'da taranan pasajda ölü sayısı 5'e yükseldi

HABER MERKEZİ

İstanbul Mecidiyeköy Mecidiye Caddesi Şair Sabri Sokak'ta bulunan Yeni Çarşı Pasajı kimlikleri belirlenemeyen kişilerce basılarak pasajın içinde bulunan bazı dükkânlar rasgele kurşunlandı, pasajda bulunan 4 kişi olay yerinde ve kaldırıldıkları hastanelerde kısa süre içinde öldüler. Olayda biri ağır olmak üzeüzere üç kişi yaralandı.

Olay önceki gün saat 17.05 sıralarında meydana geldi. Şair Sabri Sokak'ta bulunan Yeni Çarşı Pasajı'na gelen silahlı 4 veya 6 kişi burada bulunan döşemeci, berber dükkanları çay ocağı, düğün salonu idarehanesi ve bir ticarethaneyi kurşunladılar. Dükkânların kurşunlanması sırasında döşemeci olduğu bildirilen Erdoğan Karaboğa ve gene aynı pasajda çalıştıkları bildirilen Mehmet Dalkılıç, Mesim Misket ve Cafer Palas adlı kişiler öldüler. Hikmet Işnaz ve Dursun Selvi adlı kişiler de ağır yaralandılar. Kebapçı dukkânında çalıştığı belirlenen Günay Aydın'ın durumunun hafif olduğu bildirildi. Daha sonra gece geç saatlerde ağır yaralılardan Dursun Selvi adındaki öğrenci de öldü. Böylece olayda ölü sayısının 5'e çıktığı belirlendi.

Emniyet yetkilileri ölen Mehmet Dalkılıç ile Dursun Selvi adındaki öğrencinin sağ görüşlü olarak tanındıklarını, diğerlerinin ise siyasi eğilimlerinin henüz saptanamadığını belirttiler. Olayın oluş biçiminin düşündürücü olduğunu, bazı karanlık noktaların bulunduğunu söyleyen yetkililer henüz soruşturma safhasında olduklarını, kesin bir açıklama yapamıyacaklarını vurguladılar.

HAFTALIK

(Baştarafı 2. Sayfada)

Çünkü tertip gerçekleşmedi. Ama, "katiller", ancak cinayeti işledikten sonra "katil" olacağı için, yakalanmadılar. Katil olsalar yakalanacaklar mıydı? O da kuşkulu. Demeçler ve üzüntüler, birer boş şeydir; demeçten önce, tertip halinde, suçüstü yakalatacak uyanıklığı göstermeyenler, demeçlerle cinayetlerdeki sorumluluklarını örtebilecekler mi?

Şu da var: İstanbul'da, ırkçı olduğu bilinen yazarlardan biri öldürüldü geçen hafta. Ben, adını yıllardan sonra ancak öldürülmesi dolayısıyla işittim. Aynı zamanda bir dergi sahibi, ya da derginin yazarı olmalı ki, Demirel, bu dergiye de tel çekti. Ama şu gerçek ki, siyasal işlevini artık tamamlamış bir kişiydi. Bugün için ciddi bir etkinliği olduğu söylenemezdi. Pratikte, "misilleme" biçiminde görülen olaylar zincirine sürekli tanık oluyoruz. Biz, böyle durumlarda, kendi kendimizi denetimi bir kat daha artırıyoruz. Ve bir hafta boyunca bu fırsatı vermediğimiz anlaşılıyor, plan, pazar gününe kadar aksamış görünüyor. Ama şu, güçlü bir olasılık: önce, soldan öldürülecek kişi saptanıyor. Sonra, bu olaya, bir "misilleme" havası verecek, kendilerinden, ama hiçbir fonksiyonu kalmamış biri seçiliyor. Önce, kendi adamlarını öldürtüp, sonra, esas hedefe yöneliyorlar. Olaylar, bu bütünlüğü içinde ele alınacak mı? Demirel, hükümetteki sorumluluğunu kavrayacak, ve genel seçimlerde kendisi için tam bir yenilgi olacak eski politikasını sürdürecek mi, yoksa, CHP'ye yaptığı çağrıların ruhuna uygun olarak, "komünizmle mücadele" adı altında şimdiye değin omuz verdiği, ama şimdi kendisini de yiyecek olan yeni "frankştayn"ını, yemeye karar verecek mi? Bekleyelim, göreceğiz.

Bir de şu: MHP sözcüsünün, Demirel hükümeti programı görüşülürken, "marksist" yayınlara karşı sözlerinin konumuzla ilişkisi, hiç mi hiç dışlanmamalı.

DÜŞÜNCE ALANI

(Baştarafı 2. Sayfada)

na karşın) başarısızlığı kaçınılmazdı. "Demirelizm." batışın yolu olduğunu yıllarca yineleyip durdum.

Ecevit'ten sonra, batırma uzmanlığı dünyaca kanıtlanmış (Nobellik rekorlar kırmış) olan Demirel hükümeti, bu kez çok çabuk siyasal (uyarı mektubu ile) ve peşinden de ekonomsal (24.1.1980) iflasları gerçekleştiriverdi.

İşte bugün, bu iflaslarla başlayan dönemi yaşıyoruz. "Gerçek sanayileşmeyi önleyici, pazar olma durumumuzu pekiştirici, dışa bağımlılığı arttırıcı ve döviz gereksinimimizi boyuna artırıcı" bir reçete ile, verdikleri borcun taksitlerini bile ödeyemeyecek duruma gelince, "artık borç almak için önce iflası ve sonra da tüm isteklerimizi kabul edin ki yeni avuç açmalara hak kazanasınız" dayatması başlar.

Bu son dayatmaya boyun eğen azınlık hükümeti, devleti, özel girişime teslim, ülkeyi iç-dış Anamal'a ardına değin açma, paramızı pula çevirme, yaşamı cehenneme çeviren zam, boş filelerini de ellerinden aldığı işçilere sopa, yoklara yeni yoklar ekleme, toplu memur kıyımı ve işten çıkarma, dilenilen borçlara karşılık ulusal egemenliğimizi ipotekleme ve bütün bunların faturasını ödemeye mahkum ettiği halkın karşısına çıkabilme pişkinliğini göstermektedir. Hatta, on yıldan çok uğraşarak, oluşturduğu felaketleri sanki hiç bir ilgisi yokmuş gibi başkalarına yüklemeye çalışan tutum için "pişkinlik" sözü de yetmez. "beceremedim, hiç bir kötü niyetim yok, dert biter sandım yanılmışım, asıl derdin benim tutumumdan kaynaklandığını artık anladım, beni bağışlayın, uzun süre kimseye görünmeyeceğim" diyecek yerde, yaptıklarını hala da savunabilen ve başarılar sağlayacağını söyleyebilen Demirel ve arkadaşlarına söylenmesi gereken sözleri ancak, özel konuşmalarda söyleyebilirim.

Kapitalizmi evrensel bunalımının o çevrelerin becerileri ile, ülkemizdeki türünün dayanılmaz hal alacağını çok iyi bilenlerin planlarına göre açılan kamplarda "bir gence baba ve kardeşini bile öldürmesini" öğreten eğitimle yetiştirilen faşist militanlarla devleti de işgal ederek, devrimci tepkileri ezmek isteyenlerin ısmarladıkları rejim modeline uygun gelecek bir çerçeveye anayasayı hapsetme taktiğinin somuta yansıyan ürünleri olan "önlem paketinin" amacına TSK'nın da alet edilmeye çalışılması, kaygılarımızı büsbütün artırmaktadır. TSK'nın içinde geçirdiğim yılların değerli anıları, ona olan saygım ve meslekdaşlarıma karşı, görevlerimden başka hiç bir kaygı, çıkar ya da çekincenin etkisinde kalmadan, görüşlerimi yinelemeyi görev saymaktayım.

TSK'nce rejim için çok mutsuz sonuçlar üreten 12 Mart'ın yıl dönümünde, öylesi olayları özleye duranların karanlık amaçlarının yeterince anlaşılmış olması en içten dileğimdir.

Demokrasinin ancak kendi kuralları ile (sosyal hukuk devletinin tüm gerekleri ve ilkeleri) yaşayabilir olduğunu, özgürlükleri sınırlamanın, baskının, kaba kuvvetin, işkencenin varolduğu ortamda da ancak diktanın oluşabileceği, terör ve anarşinin de böyle bir ortamı aradıkları herkesçe (hele az gelişmiş düşünceli yetkililerce) anlaşılmasını sağlamaya çalışmalıyız.

GAZİPAŞA'DAN

(Baştarafı 4. Sayfada)

evet bu üzgün görünümü olsa olsa Belediyeler Yasası'nın "veto"sundan olabilir dedim kendi kendime..

ESKİDEN

Eskiden ara sıra da olsa, okurun bunca yürek kararlılığına biraz kıvanç katmak, onu bu karamsarlıktan azıcık olsun kurtarmak için gülmece yazıları da yazar idik. Kaç gündür düşlüyorum bunu, ne oluyor bilir misiniz, varmıyor elim, gülmecenin sırası mı, okura saygısızlık olur bu diyor bir ses içimden! Kimbilir artık bu yaşam zorluğundan, bu yasasızlıktan, bu başıboş gidişten bunalan halk bile, okur bile, ulan herife bak, milletin canı çıkıyor, o nelerden söz ediyor diyebilir. Belki de bu baskıdır yüreğimdeki, elimdeki.

Değerler değişti, eskiden evet eskiden bir yazı yazdık mı, ses gelirdi ilgililer düşerlerdi üzerine, etkisi olurdu, şimdi mi? Şimdi bakıyorum televizyona, en ağır suçlamalar karşısında suçlanan pişmiş kelleler gibi sırıtıyorlar.

Ve sanırım aldırış etmeyip yüzlerine gelenlere ,"Yarabbi şükür yağmur yağıyor" diyorlar. .

Bırakın gerisini....

Demirel'den seçmeler (3)

HANGİ 3-M

Başbakan Süleyman Demirel, üç günlük basın toplantısının ikinci gününde ekonomik koşullar üzerinde durdu. Söz madenlere geldiğinde Demirel üç sözcük kullandı... Ama biz genç gazeteciler bir şey anlayamadık bu sözcüklerden. Başbakan çok uyanık olduğu için durumu kavradı ve, "genç arkadaşlarım bunları anlayamamıştır" dedi ve açıklamaya koyuldu.

Söylediği üç sözcük (M) harfiyle başlıyor.. kendisi de buna "Üç-M" dedi zaten.

Meknus, Meşruf ve Mevcut... üç-M bunlar.

Demirel bunların anlamlarını açıkladı... Daha sonra bu üç M'in başka bir üç-M ile karıştırılmamasını istedi. Sözünü ettiği diğer üç-M de Mao, Marks ve Markus imiş...

BAŞBAKAN DEMİREL:

"Madencilik alanında demir-çelik, bakır, fosfat, kükürt, çinko, alüminyum vb. konularında derhal yeni yatırımlara gidilmeli, mevcut tesislerin kapasitesi derhal arttırılmalı ve yeni maden yatakları süratle keşfedilmelidir" "Yılda 1000 kuyu, 50 baraj, 1000 gölet yapılmalı, her yıl 100 bin traktörün köylüye verilmesi gereklidir.

Yılda 400 bin konut yapılmalıdır.

İNCİLER SEÇME İNCİLER

"Yiğit yattığı yerden belli olur...

Enflasyonun olduğu yerde ot bitmez. Siyasi istikrarın olmadığı yerde de ot bitmez. İstikrar kelimesinin altında iki tane büyük ot.... (politikacılarımız alınmasın)

Urfa topraklarında Halil İbrahim bereketi....

Kalkınma hamlesi 'caf cafla olacak iş değil....

Merkez Bankası'na götürünce parayı, herhalde sorarlar Ecevit'ten, kaç paraya alalım diye..."

ÇİVİLEME

Etin mucizesi

Eski büyüklerimiz, "1 gram et kişinin bin ayıbını örter" derlerdi.

Etlere acımasız zamlar gelince günde kişi başına düşen 1 gram et, şimdi de ülkeyi yönetenlerin bin ayıbını ortaya çıkarıyor....

Mart 71 — Mart 80

Geçtiğimiz hafta Muzaffer Erdost'un evinde Güvenlik Güçleri'nin "sol yayın" ele geçirdiklerini gazeteler yazdı. Önce usumuz almadı. Muzaffer Erdost kimdi? Sosyalist bir yazar ve de "Sol Yayınları"nın sahibi. Erdost'un evinde 9 ışık mı, Karınca Duası mı bulunacaktı? O da kalmış ki yazar olan, aydın olan kişinin evinde türlü çeşidinden kitaplar bulunur, bulunmalıdır da... Sanıyoruz Erdost'un kitaplığında da bu tür yayınlar vardır. Nedense bizim Güvenlik Güçleri hep sol yayın ele geçirirler sağ değil....

Bu "ele geçirmek"de ne oluyor kuzum? "Sol yayın" için Erdost'un evini aramaya ne gerek vardı? Şöyle sıradan bir kitapçıya göz atılsaydı, "Sol Yayınevi"nin yayınladığı çok sayıda sol yayın bulunabilirdi. Erdost 20 yıla yakın bir süreden beri Anayasa'nın güvencesi altında bu kültürel görevini sürdürmektedir.

Bu yayınlardan dolayı zaman zaman savcılar harekete geçirilmiş, Erdost yargılanmıştı, ama ne evi aranmış, ne de gözaltına alınmıştı. "Ya 12 Mart, Ya 12 Mart dönemi?" diye soranlar olacaktır. Bu yazıyı biz de onun için yazıyoruz. 12 Mart'ta Erdost'la birlikte nice yayıncılar, yazarlar, aydınlar, demokratlar da içeri tıkılmış, sol yayın adı altında nice kitapların, sanat-bilim yapıtlarının canına okunmuştu.

Aradan dokuz yıl geçti. Bugün yine 12 Mart... Nasıl da benziyor biri öbürüne, Mart 71, Mart 80. İkisi de bir elmanın kesiği...

"Özgürlükçü Demokrasi"mizin canı sağolsun!

Bir AP'liden öğütler

Bakanlıklar, cumhuriyet tarihinin en ağır vazifelerini yüklenmeye mecbur oldukları bir zamanda, şirket açıkgözlerinin taşra ve teşkilat kumarbazlarının, iş aracılarının istilası altına düşmüştür. Milletin getirdiği iktidara hiç yoktan fatura ödetmeye kalkan, ağzı kalabalık, gözü kara takımının suratına, bu devlet kapıları, derhal kapatılmalıdır. Zira iktidarları hiçbir teşkilat, gazete, şirket hemşehri ve akraba kalabalığının değil, ancak milletin seçtiği ve ancak milletin düşüreceği gerçeği artık anlaşılmalıdır.

Öte yandan muradına nail olan kardeşler, eşler, sözde sadık gazeteciler "Ben AP'liyim" diyen eş dost, eski milletvekili vs.'nin maalesef çoğalmaya başaldığı da, KİT yönetim kurulları, yüksek kurul üyeleri listelerinden anlaşılmaktadır..

Bir iktidar silkinip dikkatli davranarak kendisini farelere yedirmekten sakınmalıdır.

Devlet ve milletten fazla "İktidarı" sever görünenlerden bilhassa korkmalıdır.

BULMACA

Soldan Sağa:
1- Bir yerin zenginlik kaynaklarını kimseye sormadan ve ilgililere danışmadan eline alıp onlardan geniş ölçüde yararlanmak.
2- Bir iş için ayrılan para - Bir ajansımızın simgesi.
3- Tersi: Bütün, bir şeyin olancası
4- Şöhret - Özel olarak hazırlanmış yerde turfanda sebze yetiştiren kişi.
5- İlgilendiren, ilişkin - Bir nota.
6- Bursa'nın bir ilçesi - Radyum'un simgesi.
7- Bir işe yeni başlarken acemilik geçirmek.
8- Çözülmesi kolay düğüm - Su.
9- İki tarla arasındaki sınır - Asitlerin alkollerle birleşmesinden oluşan sıvılara verilen ad.

Yukarıdan Aşağıya:
1- Anayurt dışında egemenlik kurarak üzerinden tutumsal ya da siyasal yararlar sağlanan ülke.
2- Taviz - İnanılır, güvenilir.
3- Kabarma (deniz için) - İşlem, edim.
4- Şan - Bir şeyi, üstündeki şeyleri düşürmek için sallama.
5 - Bir harfin okunuşu - Bir Türk Halk Müziği sanatçımızın soyadı (kadın).
6- Tersi: Bir uzunluk ölçü biriminin kısa yazılışı - Bir çeşit konuşma hastalığı olan..
7- Donarak yağan su buharı.
8- Bir harfin adı - Başkası tarafından yapılan ya da kaza olarak meydana gelen zararı ödeme.
9- Katışıksız - Kiraya verilerek gelir getiren mülk.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2							■		
3				■	■	■		■	
4			■						
5		■				■			■
6							■		
7									
8	■						■		
9			■		■				

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Soldan Sağa:
1 - Emekçiler, 2 - [illegible] 3 - Fabrika, 4 - Li - Aş [illegible] - Et, 6 - Se - Nikel, 7 [illegible] - Ova - El - Li, 9 - Melike.

Yukardan Aşağıya:
1 - Enflasyon, 2 - Maaile, 3 - İam, 4 - Korkunç, 5 - Nitel, 6 - İlk - İkili, 7 - AA - Eh, 8 - El - Şelale, 9 - Rabıt - Ti.

SANATIMIZDA 12 MART FAŞİZMİ

> "Cellat uyandı yatağında bir gece
> Tanrım dedi bu ne zor bilmece
> öldükçe çoğalıyor adamlar
> ben tükenmekteyim öldürdükçe"
>
> Nihat BEHRAM

SORULAR

" 12 Mart faşizminin çilesini halkımızla birlikte siz de çektiniz. Bu çileyi 12 Mart'ın gözaltı yerlerinde, Kontrgerilla işkencehanelerinde, mapushanelerde yaşadınız:

1) 12 MART ORTAMINI DEĞERLENDİREREK GÜNÜMÜZLE KISACA KARŞILAŞTIRIR MISINIZ?
2) BU BASKICI DÖNEM SANATIMIZDA YETERİNCE YANSITILDI MI?
3) ARADAN GEÇEN DOKUZ YILLIK DÖNEMİN SANATIMIZIN ÜSTÜNDEKİ ETKİLERİ SİZCE NASIL OLMUŞTUR?

Basınımızda 12 Mart'ın emekçiler üzerindeki baskı ve zulmünü vurgulayan yayınlardan bir demet.

Can YÜCEL

● "Dokuz yıl önceki Mart'la içinde bulunduğumuz Mart arasında bir kez Mart oluşu bakımından bir benzerlik var. Sonra da kedilerin miyavlaması ve bazı ulumalar dolayısıyla..." ●

"Bu baskıcı dönem sanatımıza yansıtılmıştır"

1) Sorudan da anlaşılıyor ki, bu baskıcı dönem sanatımıza yansıtılmıştır. Ama yeterince mi, değil mi o ayrı bahis. Bence yeterince değildir. Lâkin, hangi alanda bu baskıcı döneme yeterince tepki gösterebildik ki? Bu yeterincelik o tarihsel andaki devrimci gizgücün somut güce, eylem gücüne çevrilebilmesindeki öznel koşullara bağlıydı.

2) 9 yıl önceki Mart'la içinde bulunduğumuz Mart arasında birkez Mart oluşu bakımından bir benzerlik var. Sonra da kedilerin miyavlaması ve bazı ulumalar dolayısı ile arada bir yakınlık bulanlara kolayca "hayır" diyemiyeceğim.

3) Bu arada geçen 9 yıl sanatımız bakımından, bence, pek verimli olmuş sayılamaz. Faşizme ve Emperyalizme karşı belki daha bilinçlendik, ama gereğince örgütlenemedik. Sanat ise herşeyden önce duyular, duygular düşünceler, imgeler, sesler, renkler, sözcükler, tümceler ve kavramlar üzerinde sınıfsal bir örgütlenme tarzı olduğuna göre, siyasal örgütlenmemizdeki yetersizlik sanat alanına da sıçramış olmalıdır.

İÇERDEKİLER

Kapatıldığınız o yerler
Biliyorum
Çocuk bahçesi olacak
sonunda
Şimdi acıyla soluk alıp
verdiğiniz
Penceresiz o loş odalarda
Güneş at koşturacak
çocuklarla

Ey dostlar
Kardeşlerim
Acının ve umudun çocukları
Kavgamızın usanmaz
savaşçıları
Ey bahar
Zulmün hurdahaş ettiği
bahar
Topallıyorsun
Topallıyarak da olsa
Yürüyorsun

Metin DEMİRTAŞ

Seçkin CILIZOĞLU

● "Sanatçılar artık safını seçme durumuna gelmiştir. Bu bir sıçrama noktasıdır." ●

"12 Mart'tan bu yana sanatımız sınıfsal tavır kazandı"

1) Faşizmin 12 Mart'taki yoğunlaşma dönemi, sanatımızda yeterince yansıtılamadı.

Bu dönemin en çok irdelendiği sanat dalı olan yazın alanında, bir yanda 12 Mart'ı dışardan yaşamış sanatçıların gözlem ve aktarmalara dayanan bir iki romanı ile öte yanda 12 Mart deneyini yaşamış sanatçıların daha çok belgesel nitelikteki ve ilerde faşizm sonrası dönemlerde yazılacak yapıtlara kaynak olabilecek türde ürünleri ortaya çıktı.

Bunun dışında sinemada, müzikte, resimde, heykelde ve 12 Mart'a yaklaşımı yüzünden çok "sakıncalı" gördüğüm bir iki oyun denemesi ötesinde tiyatroda yansıması olmadı. Bu durumu 12 Mart'ta başlayan faşizm yoğunlaşma döneminin henüz sona ermemiş ve sol birliğin gerçekleştirilememiş oluşuna bağlıyorum.

2) 12 Mart'ı izleyen balyoz operasyonu ortamında ilerici, devrimci sanatçılara ayrım gözetilmeksizin bir yıldırma işlemi uygulandı. Sanatçılar ürünleri nedeniyle değil, düzmece senaryolarla gözaltına alındılar, tutuklandılar, yargılandılar. Bugün ise 12 Mart döneminde yılmamış, sinmemiş, uzlaşmamış devrimci sanatçılar, ekonomik abluka, sansür, yasaklama, engelleme, saldırı gibi dolaylı ve dolaysız baskılarla karşı karşıya ve can güvenliğinden yoksun durumdadır.

3) 12 Mart'tan bu yana geçen 9 yıllık dönem, sanatımıza somut sınıfsal tavır kazandırmıştır. 12 Mart öncesinde, sanatçılar arasındaki ayrım, "san'at" diyenlerle "sanat" diyenler diye soyutlayabileceğimiz, toplumdan oldukça kopuk bir düzeyde sürdürülürken, bugün sanatın herhangi bir kolunda ürün veren kişi, sınıfsal tavrını kesinlikle belirleme ve bunu somut olarak sanatına yansıtma, kısacası safını seçme durumuna gelmiştir. Bu bir sıçrama noktasıdır.

İBRAHİM KAYPAKKAYA'NIN ANNESİ'NİN OĞLUNUN ÖLÜSÜ BAŞINDA YAKTIĞI UZUN AĞITTAN BÖLÜMLER

"Benim yavrum fakülteyi bitirmiş
Eşi dostu hep yanına getirmiş, getirmiş
Yaralanıncın tümenini yitirmiş
Yaralı gövdene kurban olurum
Ben de senin yollarına ölürüm

Benim yavrum muradını almamış
Bayrak dikilip de düğün olmamış olmamış
kuzum oy
Okumuş da muradını almamış almamış
Yaralı gövdene kurban olurum olurum
Ben de senin yollarına ölürüm

Benim yavrum dört ay hapiste yatmış
Uyudum uyandım yüreğim kopmuş kopmuş
Bu yavrum gören ondan efkarım artmış
Yiğit boylarına kurban olurum oy
Ben de senin yollarına ölürüm

Benim yavrum akılların kuyusu
Vurmayın kafirler yiğit kuzusu oy
Üstüne salmış da kafir sürüsü oy
Civan boylarına kurban olurum
Ben de senin yollarına ölürüm oyy

Benim yavrum ezelinden gülmemiş
Okumuş da muradına ermemiş ermemiş
Kafirin sürüsü de aman vermemiş vermemiş oy
Yaralı gövdene kurban olurum
Ben de senin yollarına ölürüm kurban olurum
sana neferim

Yavrumun yaresi de hançer yaresi yaresi
Ağlayan ağlayana da annesi, annesi oy
Vurmayın kafirler de lise hocası, hocası
Yaralı gövdene kurban olurum
Ben de senin yollarına ölürüm, kuzum

Tunceli derler adını duydum, adını duydum
Bir yiğit vurmuşlar da komşular duyun, duyun
Babasına annesine tel vuruk, tel vuruk
Yiğit boylarına da kurban olurum
Ben de senin yollarına ölürüm kuzum

Arayı arayı da seni bulmuşlar bulmuşlar
Getirmişler de bir dergaha koymuşlar
koymuşlar, kuzum, kuzum
Yavrumu da işkenceye almışlar almışlar
Yaralı gövdene kurban olurum, olurum
Ben de senin yollarına ölürüm
Nelerim kuzum, civan boylu kuzum kurban
olduğum kuzum

Bahar gelmiş de herkes gülüp oynuyor, oynuyor
Benim yorgun göynüm de hiç durmuyor,
durmuyor
Posta gözlüyom da mektup çıkmıyor çıkmıyor
Yaralı gövdene kurban olurum, olurum
Ben de senin kuzum yollarına ölürüm, kuzum

Turhan SELÇUK

"Finans kapital iktidarı yine bunalım içindedir"

Emel Mesçi KURAY

● "Sanatın ve sanatçının birincil görevi, kariyerist hesapları arkada bırakıp kitleleri devrime hazırlamak ve Yunus Emrelerden, Pir Sultanlardan gelen savaşçı-sanatçı geleneğini Türkiye işçi sınıfı mücadelesinin içerisinde yaşatmak olmalıdır."

1) 12 Mart Muhtırası öncesinde Türkiye ekonomisinin genel bir bunalım içine girmesi neticesi devrin siyasi iktidarı bunalımı aşabilmek için günümüzde olduğu gibi bir dizi ekonomik tedbirleri gündeme sokmuştur. Alınan ekonomik tedbirler siyasi iktidar partisi içersindeki çıkarlarıyla çelişen bir grup tarafından tepkiyle karşılanmış ve "Kırkbirler" sonradan da Demokratik Parti adıyla siyasi hayata atılan bir kopmayla neticelenmiştir. İktidar partisindeki bu parçalanma iktidarı parlamento içersinde çoğunluktan düşürmüş, aldığı hiç bir tedbiri uygulayamaz hale dönüştürmüştür. Diğer yandan uygulanan ekonomik politika neticesi artan işsizlik ve pahalılık cehennemi başta işçi sınıfımız olmak üzere yoksul sınıf ve tabakaları ezmeye başlamıştır. Ekonomik sömürü bir yanıyla da baskı yasalarıyla tamamlandıkça işçi sınıfımızdaki ve devrimci gençliğimizdeki toplumsal muhalefet uç noktaya gelmiştir. Gelişen devrimci mücadelenin boyutlanması ve ekonomik bunalımın parlamento cihazıyla çözümlenememesi neticesinde 12 Mart Muhtırası'yla başlayan baskı ve zulüm dönemine girilmiştir. A.P. İktidarının uygulayamadığı ekonomik tedbirler bu dönemde yürürlüğe sokulmuş özellikle devrimci gençliğimizde odaklanan devrimci mücadele kanlı bir şekilde bastırılmıştır.

Günümüzde de buna benzer bir kaneva işlenmektedir. Finans Kapital iktidarı yine bunalımdadır, yine ekonomik tedbir adı verilen ve faturasını yoksul sınıf ve tabakaların ödediği bir ekonomik politikası izlenmektedir. Buna karşın gelişen halkın devrimci mücadelesi yine baskıyla sindirilmeye çalışılmaktadır...

2) 12 Mart baskı döneminin, sanatımıza yeterince yansıtılabilmesinin temel koşulu bence bu olayın altında yatan Sosyo-Ekonomik düğümün kendi toplum orjinalliğimiz içinde doğru bir şekilde değerlendirilebilmesidir. Aynı zamanda bu değerlendirmenin sadece neticelerle uğraşarak değil sebep-netice ilişkisi içinde ele alınması gerekir.

Kendi toplum orjinalliğimiz içinde olay ele alınmadığı takdirde "şabloncuIuk" siyasetlerinde nasıl gündeme geliyorsa sanatta da gündeme girer. Örneğin: 12 Mart Faşizmi'ne karşı döğüşen devrimci gençliğin mücadelesi, gençliğimizin toplumsal karekteri ile birlikte tarihsel gelişim içersinde ele alınmadığı sürece çok yanlış değerlendirilmelere girilmiştir. Olayları bütün boyutları ile kavramış bir işçi sınıfı partisi olmaksızın mücadeleye atılan devrimci gençlik neticede, bir parti varmışçasına suçlanarak 'Goşizm - Anarşizim' damgası yemişlerdir. Bu karalama ile kendi siyasi istikbalini sağlayan görüşlerin güdümüne sokulmaya çalışan sanatta da aynı temel yanlışlıklar ve karalamalar kendini göstermiştir.

Aynı zamanda bu dönemi yansıtan sanat eserlerinde genellikle olayı bütün boyutlarıyla yaşamış ve bu uğurda canını vermiş, mücadelesi, insan tipleri yerine daha popüler aydın tipler işlenerek yeni devrimci kuşaklara verilmesi gereken ana mesajlar atlanmıştır.

3) Yukarıda söylediğim gibi var olma nedenleri dolayısıyla olayın gerçek yönünü atlayan sanat mihrakları işlenmesi gereken ana kolları ele almamışlardır. Böyle bir boşluk kendi toplum orjinalliğimize indirgenmemiş bir "Brecht" meselesinin gündeme sokulmasıyla noktalanmıştır. Dünya devrim hareketinin yetiştirdiği en büyük sanat ustası Brecht'in diyalektik tiyatro yöntemini kendi ülke koşullarına uygulamak yerine işin kolayına kaçılarak Brecht'in eserleri olduğu gibi sahneye getirilmiştir. Türkiye'ye uyarlanmaya çalışılanları ise ülke orjinalliği doğru kavranamadığı için istenilen neticeye ulaşamamıştır.

Bence bu dönemde devrimci tiyatro adına atılmış en önemli adım 1968-71 dönemini objektif açıdan inceleyen Cengiz Gündoğdu'nun "Karar 71" adlı oyunudur.

Bu ve bundan sonraki dönemlerde sanatın ve sanatçının birincil görevi kısır tartışmaları, entellektüel gevezelikleri, kariyerist hesapları arkada bırakıp kitleleri devrime hazırlamak ve Yunus Emre'lerden Pir Sultan'lardan gelen Savaşçı-Sanatçı geleneğini Türkiye İşçi Sınıfı Mücadelesinin içerisinde yaşatmak olmalıdır.

"Yaşanan bir deney"

1) 12 Mart, Atatürkçülük maskesi altında karanlık yanlısı güçlerin, Türkiye'yi faşist bir yönetime teslim etme provasıydı. Yeterince hazırlıklı ve deneyimli olmadıkları için, özgürlük yanlısı güçlere yenik düştüler.

2) 12 Mart baskı dönemini yaşamış, çilesini çekmiş sanatçıların, yazarların çoğunluğu henüz yazmadılar, anlatmadılar. Bu eksikliğin ileride giderileceğine inanıyorum.

3) 27 Mayıs, yazarıyla-çizeriyle sanatçılarımızı daha geniş bir ölçüde sınıf bilincine ulaştırmıştır.

12 Mart faşizmi bu bilince, yaşanan bir deney eklemiştir. Son dokuz yıllık süre içinde ise, artık saptanmış bir hedefe, yani faşizm tehlikesine karşı, bu bilincin ve deneyin getirdiği katkılarla, daha güçlü bir uğraş verilmiştir.

Sabahattin Eyüboğlu'dan bir anı

Mükremin TEKİN

12 Mart kıyım günlerinde Maltepe Askeri Cezaevindeydik. 75'lik Sabahattin Eyüboğlu da aramızdaydı. Ak saçı, aydınlık zekâsı, ak alnı ile aramızda canlı bir anıt, derinlerden kaynayan bir belgeydi.

Her fırsatta çevresini sarardık, o anlatırdı biz dinlerdik.

Bir gün sözü nasıl tutuklandığına getirdi, şiirsel diliyle ağır ağır anlattı. "Evde oturuyordum. Ankara'dan telefonla arandığımı haber verdi çocuklar. Daktilo başında cümleyi yarım bıraktım, koştum. Baktım bizim Osman Akol hoca, TÖS Genel Sekreteri. Osman neşesini yitirmiş, üzgündü. Hal hatır sormaya zaman vermeden hemen başladı. "Eyüboğlu" dedi, "düşündük, taşındık, seni aramaya karar verdik. Bu işi senden başkakurtaracak kimse yok."

"Hangi işi? "

"Biliyorsun, TÖS'lü öğretmenleri kitle halinde gözaltına alıyorlar. Genel merkezde bizler de topun ağzındayız.."

"Ne yapabilirim? "

"Hemen atla Ankara'ya gel. Şu bizim İsmet Paşa'ya çık. Seni çok sever, seni kırmaz... Bu ters gidişin önünü ancak o alabilir. Dört bin öğretmeni birden içeri aldılar... Çabuk gel..."

Akol hocaya "olur" dedim, telefonu kapattım. Giyindim, kuşandım, Ankara'ya gitmek için yola çıktım. Birkaç adım yürüdüm. Tanımadığım bir kişi yanıma yaklaştı.

"Siz Sabahattin Eyüboğlu musunuz? " diye sordu.

"Evet" dedim.

"Ben polisim. Buyrun sizi Selimiye'ye götüreceğim." dedi. Apar topar aldı, Selimiye'ye götürdü.

Sıkıyönetim Savcısı bekliyormuş. İçeri aldılar. Genç bir savcı idi. Adımı sanımı yazdı.

"Nazım Hikmet'i tanır mısın?" dedi.

"Tanırım" dedim. Sonra birkaç ad daha sordu. Hepsini tanıyordum. Bunlar demokrat, aydın kişilerdi. Bazılarının adı solcu'ya çıkmıştı. Savcı yanıtlarımdan memnun olmadı.

"Be hoca" dedi, "nerede tehlikeli kişiler varsa hepsini tanıyorsun."

"Tehlikeli dediğin kişilerin hepsi öğrencilerim. Onlar gibi daha yüzlercesi var." diye karşılık verdim. Yüzünün rengi hepten değişti.

"Kitap yazar mısınız" dedi.

"Yazarım."

"Adlarını sayar mısınız."

Aklıma gelenlerin birkaçını sıraladım. Genç savcı koltuğuna yaslandı, gülümseyerek, "sen de ömründe hiç durmamış, hep kitap yazmışsın" dedi. Ve sonra daha bir yığın sorular, kitaplar, düşünen adamlar, düşünceler üstüne....

İşte ben buraya böyle geldim çocuklar... diyerek sözlerini tamamladı.

Sabahattin Eyüboğlu yalnız çok kitap yazan kişi değildi, çok okuyan bir kişiydi. Biz gece uyurken, o hep okurdu.

Soruşturmamız yarın da sürecek

12 Mart protesto ediliyor

(Baştarafı 1. Sayfada)
nandı.

12 MART DÖNEMİNİN EKONOMİK VE SİYASAL SONUÇLARI

Dönemin Genel Kurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarının imzasını taşıyan muhtıranın verilmesi ve dönemin Başbakanı Süleyman Demirel'in "istifa"etmesiyle birlikte başlayan 12 Mart'ın ekonomik ve siyasal sonuçları şöyle özetlenebilir

Büyük sanayi, ticaret ve banka sermayesinin karları arttı.

Esnaf ve zanaatkar hızla yoksullaşırken, büyük sermayeye yeni yeni kredi olanakları ve teşvikler sağlandı.

Batılı ülkelerle ekonomik, siyasal ve askeri ilişkiler geliştirildi.

Emeği ile geçinenlerin, ücret, maaş ve tarımsal ürün gibi gelirleri düştü.

Hayat pahalılığı ve işsizlik arttı.

Grevler . yasaklandı, her türlü sendikal faaliyetlere kısıtlamalar getirildi. Sendikalar adım adım işlevsiz bırakıldı.

Bazı siyasi, partiler, dernekler ve demokratik kuruluşlar kapatıldı.

Düşünceye, sanata ve basına yönelik baskılar arttı.

Yargının bağımsızlığı ilkesi büyük ölçüde kısıtlandı, yasama organı parlamento göstermelik bir kuruma dönüştürülerek yürütme organı güçlendirildi.

Silahlı Kuvvetler siyasal hayatın içine doğrudan sokuldu.

"Anarşi"yi önlemek ve "Demokrasi"yi kurtarmak iddiasıyla ard arda yeni baskı yasaları çıkarıldı. Anayasa'da hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı değişiklikler yapıldı.

İşkenceler yaygınlaşırken, binlerce insan cezaevlerine dolduruldu, onlarcası da darağaçlarında,evlerinde ve sokak ortalarında öldürüldü.

TEPKİLER

12 Mart dönemiyle ilgili olarak görüşlerini aldığımız bilim adamları, demokratik kuruluş siyasi parti yetkilileri, sanatçılar, sendika yetkilileri, parlamenterler, işçiler, memurlar, teknik elemanlar, öğrenciler, öğretmenler · gazeteciler şunları söylediler:

AHMET YILDIZ
(Tabii Senatör ve Halk evleri Genel Başkanı)

"Türk Silahlı Kuvvetleri'nce, rejim için çok mutsuz sonuçlar üreten 12 Mart'ın yıldönümünde öylesi olayları özleye duranların karanlık amaçlarının yeterince anlaşılmış olması en içten dileğimdir."

PROF. BAHRİ SAVCI
(SBF Öğretim Üyesi)

"12 Mart, 1961 Anayasası'nın getirdiği sosyal, siyasal gelişim boyutlarından ve içeriğinden rahatsız olanlar kendi adına kaygı duyan faşizan güçlerin tutucu, gerici güçlerin, antidemokratik güçlerin bir tepkisine dönüşmüştür."

SUPHİ GÜRSOYTRAK
(Tabii Senatör)

"Karşı devrimcilerin, hakları kısıtlayıcı, özgürlükleri daraltıcı, insanları cezalandırıcı, kısaca ismine faşist düzen dediğimiz bir düzenin gerçekleştirme çabası peşinde olduklarını görmekteyiz bugün. Geçmişte 12 Mart hareketinin asıl amacının Anayasa'yı değiştirmek olduğu sabittir."

EMİN DEĞER
(Avukat)

"12 Mart muhtırası bir anayasa suçu oluşturur. 12 Mart'ın ünlü deyimiyle söylersek, 'Anayasa'yı tebdil, tahyir ve ilga etmektir' bunun adı."

HALİT ÇELENK
(Avukat)

"12 Mart faşizminin ilk hedefi 1961 Anayasası'nın getirdiği temel hak ve özgürlükler olmuştur. Nihat Erim 27 Mayıs Anayasası'nı 'Lüks' ilan etmiş, Anayasa'nın değiştirilmesini istemiş ve muhtıracı komutanların Anayasa değişikliği konusundaki baskılarını açıklamıştır"

MUSTAFA TİMİSİ
(TBP Genel Başkanı)

"12 Mart muhtırası Demirel hükümetine karşı verilmiş gözüküyorsa da son tahlilde sömürü ve soygun düzenlerini sürdüren gerici egemen güçleri kurtarmak için verilmiştir."

GÜNDÜZ MUTLUAY
(TİP Yürütme Kurulu Üyesi)

"12 Mart müdahalesi ülkemizin işçi, emekçi, halk kitleleri tarafından mahkûm edilmiş ve geri püskürtülmüş bir faşist saldırıdır. 12 Mart'ın yıldönümünde, bugün, demokratik hak ve özgürlükler demokratik görünüm altında ağır bir saldırıyla karşı karşıyadır. Antidemokratik yasal düzenlemeler Demirel iktidarının ilk 100 gününde 12 Mart döneminin boyutlarına ulaşmıştır."

FERİT MELEN
(12 Mart dönemi Başbakanlarından)

"12 Mart muhtırasının verilmesi ve bu hareketin amacı 12 Mart muhtırasında açıkça belirtilmiştir. 12 Mart muhtırası esasları 12 Mart'tan sonra gelen hükümetlerin programında ne ölçüde yer verilmiş olduğunu, bu hükümetlerin programlarını incelemek suretiyle tespit etmeniz mümkündür."

UĞUR MUMCU
(Gazeteci–Yazar)

"12 Mart olayını iktidar boşluklarını faşist bir yönetimle doldurmak isteyen toplumsal sınıfların yakın geleceğine dönük bir genel provası niteliğinde görüyorum. Bugün baskı modelleri savunanların aynı provaları bu kez daha da kalıcı bir biçimde uygulamak istediklerini sanıyorum."

TURHAN SELÇUK
(Gazeteci–Karikatürist)

"12 Mart Atatürkçülük maskesi altında karanlık yanlısı güçlerin Türkiye'yi faşist bir yönetime teslim etme provasıydı."

CAN YÜCEL
(Gazeteci–Yazar)

"9 yıl önceki Mart'la içinde bulunduğumuz Mart arasında bir kez Mart oluşu bakımından bir benzerlik var. Sonra ·kedilerin miyavlaması ve bazı ulumalar dolayısıyle arada bir yakınlık bulanlara kolayca hayır diyemeyeceğim."

İLHAN SELÇUK
(Gazeteci–Yazar)

"12 Mart'ta daha somut biçimde karşı karşıya gelen güçler, toplum yaşamında dün vardı, bugün de var. 'Nihai hesaplaşmaya'dek çatışma sürecektir."

SEÇKİN CILIZOĞLU
(Tiyatro Eleştirmeni)

"12 Mart'ı izleyen balyoz operasyonu ortamında ilerici, devrimci sanatçılara ayrım gözetmeksizin bir yıldırma işlemi uygulandı. Sanatçılar düzmece senaryolarla gözaltına alındılar."

EMEL MESÇİ KURAY
(Sinema–tiyatro oyuncusu)

"Gelişen devrimci mücadelenin boyutlanması ve ekonomik bunalımın parlamento cihazıyla çözümlenememesi neticesinde 12 Mart muhtırasıyla başlayan baskı ve zulüm dönemine girişilmiştir."

NİHAT BEHRAM
(Yazar–Ozan)

"Halk güçleri açısından yaşadığımız dönemin 12 Mart faşizminden farkı, halk katlarında bilinçlenme düzeyinin daha yüksek, örgütlenme düzeyinin daha yaygın, mücadele azminin daha yoğun olduğudur."

DEMİRTAŞ CEYHUN
(Yazar)

"12 Mart devletin (legalin) illegalleştirilmesidir. Hergün sabahtan akşama yüzlerce kez resmi ağızlar, Süleyman Demirel TRT'si 'Yasak yayın' dan söz ediyor ve bu yılgınlığı yaygınlaştırmaya çalışıyor. 12 Mart'ı asıl bu açıdan lanetlemek gerekir."

AZRA ERHAT
(Yazar–Çevirmen)

"12 Mart olayı yanılmıyorsam bazı gerçeklerin ortaya çıkmasına yararlı olmuş, özellikle demokrasi düşüncesinin daha iyi kavranmasına ve yerleşmesine yol açmıştır denebilir sanıyorum."

TMMOB

"İlericilerin, devrimcilerin hapishanelere doldurulduğu, özgürlüklerin kaldırıldığı, cinayet ve katliamların yoğunlaştırıldığı bu dönemde faşizme karşı gereken direniş gösterildi. Halkımız, 12 Mart ve benzeri uygulamaları boşa çıkartacaktır."

OSMAN KAMER
(Maden İşçisi)

"12 Mart bize, biz işçilere karşıydı. Hatırlıyorum, grevimiz ertelenmişti. Bir türlü greve gidemediydik. Tabii o yıl aldığımız ücret de çok az oldu."

METİN CERAN
(Öğretmen)

"TÖS'ün kapatılmış olması bile bir başına, 12 Mart'ın bir emekçi kitlesi olan öğretmenler için ne anlam taşıdığını gösteriyor"

FİKRET YENEL
(Teknik Eleman)

"Biz teknik elemanlar da 12 Mart'tan gerekli olan payımızı aldık. Grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun olmasına karşın bir TEK–SEN bile 12 Mart döneminde kapatıldı.

KEREM AĞAOĞLU
(Üretici)

"12 Mart öyle dokunmuş ki bana, eloğlunun isteğiyle ekmek teknemiz olan haşhaşın üretilmesini bize yasakladılar. İşte bunu unutamıyorum."

BERIA ONGER

"12 Mart 1971 baskı, terör, sorgusuz sualsiz tutuklamalar, işkencelerle halkımızın belleğinden hâlâ silinemememişken, bugün her günü 12 Mart'a çevirenler, faşist bir diktayı dayatmak istiyorlar."

AHMET KAÇMAZ
(TSİP Genel Başkanı)

"12 Mart Muhtırasının 9. yılında ülkemizin içinde bulunduğu ağır ekonomik ve sosyal bunalım, en demokratik hak ve özgürlükleri dahi halkımıza çok görenleri yeni 12 Martlara daha ağır baskı uygulamalarına heveslendirmektedir. 12 Mart faşizmi halkımızın baskıya karşı kararlıca direnmesi sonucu geriletilmiş, emekçi yığınlar demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkacaklarını göstermişlerdir."

MİHRİ BELLİ
(TEP Genel Başkanı)

"12 Mart, biçimsel burjuva demokrasisinden "açık faşizm" e geçişi sağlayan, CIA'nın arkasında bulunduğu bir darbedir. Türkiye toplumunu12 Mart darbesine götüren etkenleri doğru değerlendirmek gerek. Özünde çok daha güçsüz olmalarına karşın, faşist güçler ağır bastı. Bugün bağımsızlık ve demokrasi güçleri, emekçi yığınların bağımsızlık ve demokrasi özlemlerini faşizmi yenerek hayata geçirmek için gereken yaratıcılık ve yürekliliği göstermekle yükümlüdürler."

MUSTAFA IŞIK
(İplik–İş Eğitim Sk.)

"İşbirlikçi tekelci burjuvazi bundan dokuz yıl önce, 12 Mart 1971'de faşist bir darbe ile siyasi üst yapıdaki egemenliğini perçinledi. İnsanlık faşizmin iğrenç yüzünü bir kez daha gördü ve kuşkusuz ki bu başta işçi sınıfının olmak üzere tüm emekçi kesimlerin sermayeye ve faşizme karşı mücadelesini daha da biledi. 12 Mart faşizminin şehit ettiği tüm devrimcileri saygıyla anıyoruz"

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

tavır almasını istemektedir. Bazı çevrelere de, "mücadeleye varsanız, anarşi ve terörün kökünün kazınmasını istiyorsanız hadi buyrun, benimle birlikte mücadele edin" demektedir. Böylece o, bir açık faşist rejime gerek kalmadan, parlamenter görünümlü bir yönetimle bütün baskıcı yöntemlerin kullanılarak, "siyasi istikrar" sağlanabileceğini savunmaktadır.

Bunun ne anlama geldiğini görebilmek için uzağa gitmeye gerek yoktur. Yaşadığımız günler, Demirel'in niyetlerini ve yapacaklarını oldukça net bir biçimde sergilemektedir.

Düzenin açmazları arttıkça Demirel daha bir baskıcı politika izleyecektir. Başka bir deyişle Demirel tarihe tam bir "Demir El" olarak geçmeye adaylığını koymuştur. "Hürriyetçi Demokrasi" ve "Parlamenter rejim" kavramları ise bu süreçte adeta yakaya takılan bir süs çiçeği, gerçekleri gizleyen bir örtü olarak kullanılmaktadır.

Devletin çeşitli kurumları ve anayasal kuruluşlar, Demirel'in ülke çıkarlarına tamamen ters düşen bu politikasını benimseyecekler midir? Bütün devlet kurumları ve bütün bir ülke, Demirel'in içli–dışlı olduğu bir avuç çıkarcı adına ateş hattına sürülmemelidir.

Demirel'in önerdiklerini onunla birlikte veya başka biçimlerde uygulamaya koymak bir çıkış yolu olamaz. Önerilen şey tümüyle Türkiye'yi kan ve ateşe boğmak isteyen bir maceradır. Demirel'in bu politikasını benimsemek bu maceraya katılmak anlamına gelecektir.

Tarih, emperyalist çevrelerin çıkarları uğruna kendi ülkelerini yıkıma sürükleyenleri halkın unutmadığını ve affetmediğini gösteren kanıtlarla doludur.

Koç: Petrol

(Baştarafı 1. Sayfada)
mak için toplandıklarını ve Koç Grubu'nun bu yüzden "Enerji Tasarrufu Komitesi" kurduğunu açıkladı.

Koç sözlerine daha sonra şöyle devam etti "OPEC özellikle 1973 senesinden sonra petrol fiyatlarına büyük zamlar yaptı. Bundan 10 sene önce varili 1,8 dolar olan petrol fiyatı bugün 25-26 dolara çıktı. Böylece birkaç sene evvel memleketimizin petrole ödediği döviz senede 500 milyon dolar iken, 1980'de ödeyeceği miktarın 3 milyar dolara varacağı tahmin edilmektedir. Türkiye'nin döviz geliri, ihracattan 2 milyar dolar olup bunun işçi dövizleri ve diğer gelirlerle birlikte 4-4.5 milyar doları bulacağı tahmin edilmektedir.Sadece petrole 3 milyar dolar öder ve her sene buna 500 milyon dolar eklenirse diğer ihtiyaçlarımız nasıl temin edilecektir? Sanayi hammaddeleri için döviz nasıl bulunacaktır?

Koç kısa ve uzun vadede alınmasını zorunlu gördüğü önlemleri şöyle özetledi: "Evlerde ve sanayide enerjiden tasarruf yolları halka bu günden duyurulmalı. Başta Odalar Birliği olmak üzere tüm sanayi şirketleri konuyu çeşitli toplantılarda anlatmalı, herşeyden önce petrol vaktinde temin edilmeli, yatırımları devam eden hidrolik ve termik santraller bir an evvel bitirilmeli ve güneş enerjisinden istifade edilmesi için özellikle güney illerinde tesisler kurulmalıdır.Uzun vadede ise, petrol aramaları hızlandırılmalı, hidrolik ve kömürle çalışan santraller 10 senelik bir programla birinci planda ele alınmalı, kömür üretimi arttırılmalı ve nükleer santraller kurulmalıdır.

Daha sonra konuşan Tanju Köseoğlu da Koç Holdingin 1979 yılında petrol arama konusunda ruhsatlar alındığını, Petrorama şirketinin kurulduğunu ve ihtiyaçları olan yabancı şirketlerin başka ülkelere oranla Türkiye'ye gelmelerini temin edebilmek amacıyla Petrol Kanunu'nun değiştirildiğini ve onlarla temasların başladığını açıkladı.

Ziya Ül-Hak Amerikan yardımını tarafsızlığı korumak için reddetmiş

İSLAMABAD (AJANSLAR)

Amerikanın önerdiği yardım tutarını yetersiz bulduğu için reddeden Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül–Hak, bu yardımı az olduğu için reddetmediklerini ileri sürdü. Ziya Ül–Hak bu yardımı Pakistan'ın tarafsız bir ülke olarak kalmasını sağlamak amacıyla reddettiklerini ileri sürdü.

Bilindiği gibi Pakistan yönetimi ile ABD yönetimi arasında yapılacak yardım konusunda yoğun bir pazarlık sürdürülmüş ve Pakistanlı askeri diktatör, Carter'in önerdiği 400 milyonluk 'yardım'ı çerez diye nitelemişti. Ziya Ül–Hak'ın yürüttüğü sıkı pazarlık sonucunda Amerika'nın bu yardım tutarını arttıracağı diplomatik çevrelerce ileri sürülmektedir.

Ziya Ül–Hak Lahor kentinde düzenlediği basın toplantısında ülkesinin güvenlik ve tarafsızlık istediği söyledi.

Aynı basın toplantısında Ziya Ül–Hak, Türkiye dışında tüm İslam ülkelerinin bağlantısız ülkeler hareketi içinde yeraldığını ileri sürdü ve şunları ekledi: "Pakistan ne bir kampta yeralmak, ne de bir başka ülkenin himayesi altına girmek istemektedir."

Okula topluca gitmek isteyen Gazi Eğitim öğrencileri dağıtıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Gazi Eğitim Enstitüsüne toplu halde gitmek üzere Fen İşleri Müdürlüğü ile garajlar, arasında toplanan öğrenciler polis tarafından dağıtılmak istendi. Öğrenciler topluca Fen İşleri Müdürlüğü önüne gelerek biriktiler

Polis panzerlerinden öğrencilerin dağılmaları, okula parçalar halinde gitmeleri anons edildi. Öğrenciler gruplar halinde gitmeye başladılar. Ancak, köprü altına gelindiğinde yeniden toplu bir görünüm doğdu. Bu arada arkada bulunan grubun üzerine ateş açıldığı görüldü.

Önde bulunan gruplar ayrı ayrı okula doğru gittikleri için arkada biriken grubun tamamı üç otobüse dolduruldu ve gözaltına alındı. Gözaltına alınan bir GAZİ–DER Yönetim Kurulu üyesi daha sonra serbest bırakıldı. Bu öğrenci öğleden sonra yeniden gözaltına alındı. Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri olaydan sonra yaptıkları açıklamada, can güvenlikleri olmadığı için okullarına toplu halde gitmek zorunda kaldıklarını, ancak güvenlik kuvvetlerinin bunu engellediğini belirttiler. Dün gözaltına alınan arkadaşlarının serbest bırakılmasını isteyen öğrenciler, durumu protesto ettiler.

İstanbul'da belediye işçileri bugün direnişe geçiyor

HABER MERKEZİ

İstanbul Belediyesi işçileri ayın ortasına gelinmesine karşın, ücretlerini alamamaları nedeniyle bugün direnişe başlıyacaklar. Toplu sözleşme maddelerine göre en geç ayın 10 unda ücretlerini almaları gereken Belediye işçileri, her ay tekrarlanan bu duruma nihai bir çözüm getirilmesi gerektiğini vurgulayarak, "Hükümet belediyelere para tahsis etmiyorsa, bunun sorumlusu biz işçiler miyiz? Evlerimizde çoluk çocuğumuz yemek bekliyor. Ücretlerimizin biran önce ödenmesini istiyoruz. Direniş kararı aldık. Ücretlerimiz verilene kadar da direnişi sürdüreceğiz. Bugün yarın diye bizi oyalamaktan vazgeçsinler"dediler.

Belediye Başkanı Aytekin Kotil ise, işçilerin ücretleri için Ankara ile temaslarını sürdürdüklerini belirterek, "Her ay tekrarlanan bu durumdan biz de hoşnut değiliz. İşçi ücretleri için Ankara'ya gidip gelmeklebir sürü zaman kaybediyoruz" dedi.

YOLLARDA PARK EDEN ARAÇLARDAN 2500 LİRA CEZA ALINACAK

Öte yandan İstanbul trafiğini büyük oranda aksatan yollara park etmiş olan özel araçlar, Belediyenin dün hizmete giren 10 çekicisi tarafından çekilecek. Arabalarını teslim almayagelen sahiplerinden ise 2500 lira para cezası alınacak.

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil tarafından tercihli yolun açılışının birinci yıldönümü dolayısıyla düzenlenen dünkü basın toplantısında, Tünel-Levent, Topkapı-E.Önü, Edirnekapı-E.Önü, Sirkeci Divanyolu, Yerebatan Caddesi ve Karaköy-Azapkapı hatlarında parketmiş olan tüm özel araçların bugünden itibaren çekiciler tarafından kaldırılacağı belirtildi. Aytekin Kotil toplantıda yaptığı konuşmada, çekilme sırasında meydana gelebilecek hasardan belediyenin hiç bir şekilde sorumlututulamayacağını da vurguladı.

Basın toplantısında İstanbul'un toplu taşımacılığı ile ilgili, "kaldırımlar yayaların, yollar otobüslerin" ilkesi çerçevesindeki çalışmaların içinde bulunduğumuz yıl sonuna kadar tamamlanacağı ve İstanbulluların ulaşım sorunlarının büyük oranda çözümleneceği açıklandı.

Karamanlis

(Baştarafı 1. Sayfada)
nimarka ve Norveç gibi bir statü tanınmasını Ege de 1974 öncesine benzer bir statü benimsenmesini istemekte ve NATO nun bu konuda karar vermesi için 30 Nisan'a dek süre tanımaktadır. Karamanlis bunun yanısıra Yunan silahlı güçlerinin yalnızca haberleşme alanında NATO' nun denetimi altında bulunmasını ve savunma konularına ilişkin bütün alanların Yunanlıların de netimine bırakılmasını istemektedir. Bu koşullar yerine getirilmezse Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmeyeceği ve Fransa gibi NATO'nun yalnızca siyasal kanadına bağlı kalacağı ileri sürülmektedir.

Siyasi gözlemcilere göre Karamanlis'in bu konuda ödün vermez bir tavır içine girmesinin nedeni Yunanistan da önümüzdeki aylarda yapılacak başkanlık seçimleri dir. Bu seçimlerde Karamanlis'in Devlet Başkanlığına adaylığını koyması beklenmektedir. Yunanistan'daki ana muhalefet partisi PASOK'un lideri Papandreu ise Karamanlis'i başkanlık seçimlerinde desteklemeyeceklerini açıkladı. Bu nedenle Karamanlis'in ilk turlarda seçilmesi beklenmiyor. Karamanlis Devlet Başkanı olarak seçilirse , Yeni Demokrasi Partisinin başkanlığına ve başbakanlığa şimdiki Savunma Bakanı Averof un atanacağı ileri sürülüyor.

Yerfiskobirlik

(Baştarafı 1. Sayfada)
lilerin karargahı haline getirildiği bildirildi.

Adana, Hatay, İçel ve Antalya illerinde bulunan on bin üreticinin bir araya gelerek kurduğu, Türkiye'nin en büyük yer fıstığı Tarım Satış Kooperatifi olan Yer Fıskobirlik eski Genel Müdürü Basri Babaoğlu'nun ve hukuk danışmanlarının görevlerinden alınarak yerlerine MHP'lilerin atandığı öğrenildi.

Yeni genel müdürün bazı işçileri gerekçesiz olarak işten attığı bildirildi. Kooperatif ortakları, üreticinin alın terinin boşa gittiğini kooperatifin AP ve MHP'liler tarafından talan edildiğini söylediler.

Fındık-İş

(Baştarafı 1. Sayfada)

Sendika Genel Başkanlığından alınan bilgiye göre, grev kararının uygulanacağı gün ve saat daha sonra belirlenecek ve işyeri temsilciliklerine bildirilecektir.

Grev kararı hakkında bir bildiri yayınlayan Sendika Genel Başkanı Akçın Koç ve Genel Sekreteri Aydın Aygün, şu açıklamayı yaptılar:

"14 Ekim seçimleri sonuçlarında ortaya çıkan siyasal iktidar, kamu ve kooperatif teşekküllerini ortadan kaldırmaya, ekonomik güçlerini zayıflatmaya yönelik girişimlerde bulunmaktadır. TARİŞ, Antbirlik ve Çukobirlik gibi iş yerlerinde gelişen ve kamuoyunda da tepkiyle karşılanan olaylar bunların somut örnekleridir.

"Fiskobirlik Genel Müdürlüğü ile sendikamız arasındaki toplu iş sözleşmesinin bazı maddeleri uygulanmamış ve sözleşme ihlâl olunmuştur. Bunun üzerine sendikamızca Çalışma Bakanlığına başvurulmuş ve 275 sayılı yasaya göre, işlem yapılması istenmiştir. Çalışma Bakanlığının talebimizi haklı görmesi üzerine Trabzon Bölge Çalışma Müdürlüğünce oluşturulan uzlaştırma kurulunun taraflarca kabul olunmaması üzerine sendikamızın grev hakkı doğmuş ve Genel Yönetim Kurulunun toplu iş sözleşmesi kapsamına giren tüm iş yerlerinde grev kararı alınmıştır."

TARİŞ'te

(Baştarafı 1. Sayfada)
dan paralarını da alıyorlar Bu faşist militanlar hiç bir şey üretmeden genel müdürlükte yemek yiyorlar, onlar için yapılan bu harcamaların parası TARİŞ ortağı üretici köylüleri buna karşı çıkmaya çağırıyorum."

Tüm-Der Genel Başkanı Nizamettin Barış: Emekçilere karşı 100 ayrı cepheden saldırı sürüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

TÜM–DER Genel Başkanı Nizamettin Barış "Demirel hükümetinin 100. günü doldurduğu şu günlerde, 100 ayrı cepheden emekçi kitlelere karşı saldırı sürüyor" dedi. Barış, BAĞ–KUR Genel Müdürlüğünde 2 TÜM–DER üyesinin polis tarafından gerekçesiz gözaltına alındığını söyledi.

Kısa adı TÜM–DER olan Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Nizamettin Barış, dün yaptığı açıklamada, devlet dairelerinin faşist işgal altında bulundurulduğunu tüm emekçiler gibi memurların da can güvenliğinin kalmadığını ifade etti.

Yıldırım Beyazıt

(Baştarafı 1. Sayfada)
kanması nedeniyle kapatıldığını söylediler. Valilikten keşfe gelindiğini, okulda kalorifer dairesinin ve kanalizasyon borularının tamir edilmesi gerektiğine karar verildiğini belirten yetkili Bayındırlık Müdürlüğünden gelecek olan tamircilerin sorunu en kısa sürede çözeceğini ifade etti.

Okul öğretmenleri ise, okulun iddia edilen gerekçe ile kapatılmadığını, 24 Aralık eylemlerinden sonra okuldan pek çok öğretmen ve yöneticinin istifa ettiğini söyledi. Bu durum üzerine, öğrencilerle, öğretmenlerin işbirliği içinde okulu idare etmeye başladığını vurgulayan öğretmenler, bakanlığın hem bu işbirliğini bozmaya çalıştığını hem de 12 Mart öncesinde böylesi bir girişimin anlamlı olduğuna dikkati çekti.

Öte yandan öğrenciler de mücadelelerinin, okulun kapatılması ile durdurulamayacağını, okulun kapatılması girişiminin 12 Mart öncesi bir önlem olarak düşünüldüğü kanısında olduklarını açıkladı. Öğrenciler 24 Aralık sonrasında 14 gün okullarının kapatıldığını belirterek,"Ocak ayı içinde 15 derecede eğitim yaptık. Sokaklardan topladığımız tahtaları çöp tenekeleri içinde yakarak ısınmaya çalıştık. Oysa bugün böylesine soğukluk söz konusu değil. Okulun kapatılması Yıldırım Beyazıt Lisesi'ndeki öğrencileri ve öğretmenleri dağıtmak amacına yöneliktir" şeklinde konuştular.

NE ALIRSAN 12,5 — EMRE

GOGOL — PALTO — CEMAL KARABAŞ

Demokrat
Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3320/97

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü: Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.–
6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.–
YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.– 55 DM.
6 aylık 4500.– 110.DM.
1 yıllık 9000.– 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt-cm)	700–TL
Devam sayfaları (süt-cm)	800–TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.)	2500–TL
Yayın İlanları (1 süt 5 cm)	750–TL
Küçük İlanlar (kelimesi)	20–TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

12 MART İÇİN NE DEDİLER ?

Dokuz yıl önce bugün, Demirel Hükümeti'ne bir muhtıra verildi. Muhtıra, zamanın Genel kurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının imzalarını taşıyordu. Muhtıra, tekelci sermaye adına bir dizi "reform"ların gerçekleştirilmesini, halk güçlerinin yükselen muhalefetinin bastırılmasını ve siyasi istikrarın sağlanmasını istiyordu.

Demirel'in şapkasını alıp gitmesi üzerine muhtıra ile belirlenen tarihi görev Nihat Erim'e verildi.

12 Mart, açık faşist dönemin başlangıcı oldu. Binlerce insan zindanlara atıldı, işkenceden geçirildi. İnsanlar darağaçlarına gönderildi. Sokak ortaların da katledildi. İşçi, köylü, memur, öğretmen, öğrenci, bilim adamı onbinlerce insan maddi ve manevi baskı altında tutuldu.

Yıldönümü nedeniyle 12 Mart 71'i konu alan bir soruşturma yaptık. Toplumun çeşitli kesimlerinden kişilerle yaptığımız bu soruşturmanın ilgiyle okunacağı inancındayız.

İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL

(Cumhuriyet Senatosu Başkanı,AP Bursa Senatörü)

"Senato Başkanı olmasaydım ilginç şeyler söylerdim"

Senato Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil'e 12 Mart 1971'in ve bugünün değerlendirilmesi konusundaki görüşleri soruldu. Çağlayangil şöyle cevap verdi:

"Senato başkanı olmasaydım da, Bursa Senatörü veya Dışişleri Bakanı olsaydım, istediğiniz her konuda konuşabilirdim. Hatta ilginç şeyler söylerdim. Ama şu anda bulunduğum mevki (Senato Başkanlığı) beni bu konuda kısıtlıyor. Lütfen beni mazur görün, konuşamayacağım" dedi.

Suphi GÜRSOYTRAK

(Tabii Senatör, Milli Birlik Grubu Üyesi)

"12 Mart karşı devrimcilerin bir tertibidir"

● *12 Mart döneminin ve bugünkü koşulların bir değerlendirmesini yapar mısınız?*

● 12 Mart muhtırasını değerlendirebilmek için 12 Mart öncesi olayların ana çizgileriyle gözden geçirilmesinde yarar görmekteyim. Bugünde yaşadığımız bunalımların temelinde yatan esas unsur Türkiye'deki karşı devrimci güçlerin 27 Mayıs Devrim Anayasası'na karşı aldıkları tutumdan kaynaklanmaktadır. İşin daha özü Türk toplumu çağdaş, insanlık haysiyetiyle bağdaşan , emekten yana, her türlü özgürlüğe ve tam bağımsızlıktan yana olan 27 Mayıs Anayasasıyla yönetilecek midir, yönetilemeyecek midir? İşte bunalımın temelinde yatan esas budur. Bugünkü çağdaş uygarlığın, dünya uluslarının çoğuna getirdiği siyasi özgürlükleri, düşün özgürlüklerini, ekonomik özgürlüklerini, yaşam kolaylıklarını ve emeğe dayanmayan hiç bir kazancı haklı görmeyen bir düşünceyi Türk toplumuna layık görmeyenlerin yarattıkları tertipler ve eylemler serisi Türkiye'yi sürekli olarak çalkantılar içersinde tutmaktadır. Bunu şu şekilde kanıtlamak mümkündür. Türk toplumuna, Türk insanına bu hakları getiren anayasamız ilk defa, Türk halkının onayına, Türk siyasi hayatına sunulurken; karşı devrimciler de haksız kazanç sahibi olanlar da "hayır da hayır vardır" sloganı ile bu anayasal hakları daha hayata geçmeden öldürme teşebbüslerine girişmişlerdi.

1960 ve 1970 arasındaki olaylara baktığımızda halkın anayasamızı büyük bir çoğunlukla kabul etmesinden sonra karşı-devrimci güçler bir yandan anayasayı değiştirebilmek için, bir yandan da seçim sistemini değiştirmek için teşebbüslerde bulunmuşlar, seçim sistemini çoğunluk sistemine dönüştürme çabaları sonuç vermeyince dışardaki eylemler serisi sağcı örgütler aracılığıyla sürdürülmüştür.

12 Mart muhtırasında oluşan siyasi güç çok kısazamanda "bu anayasa lükstür" demiştir. Böylece 12 Mart öncesi olayların ve 12 Mart hareketinin asıl amacının Anayasayı değiştirmek olduğu sabit olmuştur.

O zamanın ikinci şahsı başbakanyardımcısı olan zat'ın açıklamalarından anayasa değişikliğinin MİT'te hazırlanarak kendilerine gönderildiğini öğrendik. İşte bugünkü bunalımların temelinde de yatan Türk halkına bu anayasayı, uygar yaşamı çok görenlerin hareketleridir. Yani karşı devrimci güçlerin hareketleridir.

Bilindiği gibi karşı devrimci güçlerin, bu tertipli, kasıtlı zorlamaları sonucunda 27 Mayıs Anayasası böyleceönemli yaralar almak pahasına ancak kurtarılabilmiştir. Bu günlerde de yine ülkemizde hergün şiddeti artan bir oranda anayasa düşmanlığı işlenmektedir. Nitekim İstanbul'da bazı iş çevrelerinin anayasa değişiklikleri hazırlattıkları, bazı parlamenterlerin zaman zaman 'De Gaulle" gibi kamuoyuna açıklama yaptıklarına tanık olmaktayız. Karşı devrimcilerin, Türk halkının yararına olan anayasanın öngördüğü düzen değişikliğini gerçekleştireceklerini, sosyal ve ekonomik hakları ve düşün haklarını getirecekleri yerde hakları kısıtlayıcı, özgürlükleri daraltıcı, insanları cezalandırıcı, kısaca ismine faşist düzen dediğimiz bir düzeni gerçekleştirme çabası peşinde olduklarını görmekteyiz. Örneğin vergi alanında milyarlarca lira vergi kaçırıldığı halde bu vergi kaçırmayı önleyici tedbirler getirileceği, veya vergi dış. kalmış büyük gelir sahipleri varken, bunlar vergi kapsamı içine alınacağı yerde vergisini veren vatandaşlar sanki cezalandırılmak isteniyormuş gibi sürekli vergi oranları artırılmaktadır. Bunun yarattığı sosyal adaletsizlik bir yana devlet önemli bir gelirden mahrum bırakılmaktadır. Halkımızın istediği yeni fabrikalar açılamamakta, hastahaneler, okullar çoğaltılamamakta, enerji kaynakları harekete geçirilememekte, iş alanları yaratılamamaktadır. Bu ise netice olarak milyonlarca insanın bir taraftan işsiz durumda sıkıntılı bir yaşam sürmelerine neden olunurken diğer taraftan devletin kıt olan gelir kaynaklarındanbir bölümü de yabancı sermaye ve yerli işbirlikçilerine açılmaktadır. (Tekel monopolünün zedelenmek istenmesinde olduğu gibi) bu olaylar zinciri içinde Türkiye'deki karşı-devrimci güçler, uluslararası sermayeyle beraber olmada (Örneğin ABD , Alman, İtalyan vs.) bir sakınca görmemektedir. İşte temel çelişki burda yatmaktadır. Bu güçler, Türkiye üzerindeki etkin kamuoyu oluşturma araçları olanağıyla öyle bir hava yaratmışlardır ki, kendilerinin uyguladığı ilkel kapitalist sistem sanki anayasal düzenin, rejimin devletin temeliymiş gibi eşdeğerli göstermede başarılı olmuşlardır. Bu ilkel kapitalizme karşı çıkanları, anayasamızın öngördüğü sosyal ve ekonomik, sosyal-demokrat, demokratik sol bir siyaseti benimseyenleri de sanki vatan hainleriymiş gibi göstermeye çalışmaktadırlar. Oysa ki bu her iki ekonomik ve sosyal siyaset de anayasamızın öngördüğü temel ilkelerdir. Devlet yönetiminde görev almış olan çeşitli anayasal organları ve bu organlardaki görevliler Türkiye'de karşıdevrimcilerin oynadığı ve oynamakta olduğu oyunun bir an önce farkına varmalıdırlar. Bunun en kısa zamanda anlaşılmasının ülkemize büyük yararı olacaktır. Türk toplumunun iki asıra yakın bir zamandan beri sürdürdüğü çağdaş özgürlükçü ve emekten yana uygar bir toplum olma hareketinin hiç bir karanlık gücün durduramayacağı inancındayım.

Prof. Bahri SAVCI

(SBF, Anayasa Kürsüsü)

"12 Mart 1961 Anayasasına gerici güçlerin tepkisine dönüşmüştür"

● *12 Mart'ın değerlendirilmesi ve sonuçları*

● 12 Mart'ı bütünüyle aydınlatıcı bilgiler henüz elde yoktur. O yüzden tam, sağlıklı bir tanımlama "teşhis" oldukça zordur. Benim temeldeki bilimsel yaklaşımım budur. Buna karşın 12 Mart öncesinin, 12 Mart sırasının ve bu süre sonucunun nasıl bir yol izlediği yukardan bir bakışla gözlemlenecek olursa doğruya çok yakın bazı saptamalar da bulmak olanağı da vardır.

● *Anayasa'nın 71'de aldığı biçim nedir? 71'deki değişikliklere ek olarak yine bazı maddeler değiştirilmek isteniyor. Bu konuya ilişkin görüşleriniz nelerdir?*

● Buna göre 12 Mart; 1961 anayasasının getirdiği sosyal-siyasal gelişim boyutlarından ve içeriğinden rahatsız olan, kendi adına kaygı duyan faşizan güçlerin, tutucu gerici güçlerin, anti-demokratik güçlerin bir tepkisine dönüşmüştür.

Bütün süresini de 61 Anayasasının özgürlükçü ve sosyal içerikli niteliğini gölgeleme çırpınmaları içinde geçirmiştir.

Fakat Türkiye'nin ikiyüz yıllık çağdaşlaşma sürecinden gelen gelişim birikimi; yüzyıllık anayasal özgürlük gelişiminden gelen demokratik espirisi, taaa İttihat ve terakkilerden beri gelen sosyal içerik arama özlemleriTürkiye'mizi, öyle bir sağlıklı gelişim düzeyine çıkarmıştır ki bir tür Mak Kartizmik oluşturma istidadında olan bu dönem atlatılmıştır.

Fakat gene itiraf etmek zorundayız ki dönemin sarsıntıları hala sürmektedir. Ama bu da atlatılacak ve demokrasi geleneği herşeyin üzerindeki yerini ve yitirmezliğini koruyacaktır.

● *İçinde yaşadığımız koşullarda devrimci ve demokratların tutumu ne olmalı, sessiz kalınabilir mi?*

● Bu sorunuz, çok uzun bir yanıt ister ama kısaca şu söylenebilir;

a)71 ve 73'de, 61 anayasasının hükümleri geniş ölçüde değiştirildi. Fakat temel parlamenter yapı değiştirilmedi. Bugün bazı sorumsuz kimselerin telkinleri ve çabalarıyla Türkiye'deki siyasal gelişim parlamenter yapıdan kaydırılmak isteniyor. Oysa ki bugünki sistem yüzyıllık bir çabanın ürünüdür. Bazı aklı evvellerle onlara uyacak bazı heveslilerin isteklerine uyarak Türkiye'deki siyasal yaşam bu sistemden kaydırılmaz. Bu bir nehri tersine akıtmak olur.

b)Bana göre özgürlükçü parlamenter sistemin savunulmasına bütün demokrat güçler, kurumlar, bireyler katılmalıdır. Anayasayı heveslerin kurbanı olmaktan kurtarıp tarihsel gelişimin ürünü olmakta tutma çabasına katkılarını getirmelidir.

—YARIN:—
Emin Değer,
Uğur Mumcu, Mustafa Timisi.

TV KÖŞESİ

21.10 TATLI ÇARŞAMBA

Yakıt sorunu güldürülerle anlatılıyor

Tatlı Çarşamba, halkın karşı karşıya kaldığı gündelik sorunları komedi biçiminde anlatması açısından olumlu, ancak eğlendirerek düşündürme yönü biraz zayıf kalıyor. Örneğin bir yağ, bir kömür darlığının sorumluluğunu küçük esnafa atarak kolay çözüm yolunu seçiyor. Konulara biraz daha ciddi yaklaşılırsa çok daha iyi olabilir.

Ankara televizyonu eğlence-magazin şubesinin hazırladığı ve Suna Pekuysal, Ayşegül Atik, Oya Aydónat, Hale Akıncı ve Ali Atik'in rol oldıkları programda bugün, yakıt sorunu işleniyor. Odun ve Kömür alırken başlarına gelen olaylar komedi biçiminde ekrana yansıtılıyor...

TRT YERLİ YAPIMLARA AĞIRLIK VERİLDİĞİNİ SÖYLEYEDURSUN

Bu geceki programların yüzde 30.88'i yabancı dizi

TRT yerli yapımlara ağırlık verildiğini söyleyedursun rakamlar karşımıza daha değişik bir tablo çıkarıyor. Örneğin bu geceki programların yüzeysel bir ayrımı yapıldığında aşağıdaki yaklaşık rakamlar ortaya çıkıyor. (Yaklaşık diyoruz çünkü kesin olarak program yayın sürelerini saptamak hemen hemen olanaksız).

Toplam yayın süresi 340 dakika, yerli yapımlar 75 dakika (%22.05). Haberler, reklamlar, anons ve naklen yayınlar 140 dakika (%41.17). Yabancı diziler 125 dakika (%30.88). (Yerli yapım süresine "Uykudan önce" programında gösterilen dış kaynaklı çizgi film de dahil edilmiştir.)

Şimdi sayın TRT yetkilileri diyecekler dir ki, "reklamlar, naklen yayın, haberler, hatta anonslar da yerli yapım sayılmalıdır." Belli olmaz, bakarsınız derler de.

22.05 CHARLIE'NIN MELEKLERİ

"TUZAK"

Dizinin "Tuzak" adlı bölümü yayınlanacak. Büyük bir otelde bir çok hırsızlık olayı olmaktadır. Son hırsızlık olayında bir de cinayet işlenmiştir. Otel sahibesi Charlie'ye başvurur. Melekler ve Bosley otele gelirler ve bir film yıldızı hüviyetine bürünen Chris'in Yeşim Taşı koleksiyonunu açık artırma ile satacaklarını bildirirler. Aslında taşlar Charlie'ye aittir ve hırsızları beklemekten başka yapacak iş kalmamıştır...

TV de BUGÜN

17.30 BEŞİKTAŞ—ECZACIBAŞI BASKETBOL NAKLEN YAYINI
19.00 HABERLER
19.05 LASSİE
19.30 LAVERNE VE SHİRLEY
20.00 HABERLER
20.30 UYKUDAN ÖNCE
20.50 İSTİKLAL MARŞININ KABULÜ
21.10 TATLI ÇARŞAMBA
21.45 ERZURUM BARI VE TÜRKÜLERİ
22.05 CHARLIE'NIN MELEKLERİ
22.55 HABERLER

Demokrat Çocuk

Ağlamak neden?

İnsanları sevmek çok güzel bir duygu. Anne, baba, öğretmen, arkadaş çok sevilir. Bu sevgi, onlarla acıyı ve sevinci paylaşabildiğiniz oranda, onlar için bir şeyler yapabildiğiniz, ya da onlar siçin için bir şeyler yapabildiği oranda anlam kazanır.

Yaşam böyle sürerken, acı bir damla düşer yüreğinize. Çok sevdiğiniz birini yitiriverirseniz Her şey bitti sanıverir insan. Ağlar, ağlar, ağlar, yine ağlarsınız.

Sonra düşünürsünüz. Yaşamınızın yeni anlamı bu mu olacak diye. Bu yolla yine onunla birlikte olabilecek misiniz? Hayır.

Yine düşünürsünüz. Neler yapmak istiyordu o yitirdiğiniz, yaşayacağını umduğu günler için. Bir ağaç dikmek isterdi. Sizin okumanızı isterdi. Dost kötü günde belli olur, derdi. Yağmurları değil, pırıl pırıl günleri severdi. Hiç kötümser değil, umut doluydu.

Ve yine düşündünüz Bir anda yok olduğunu sandığınız, onun umutlarını yeniden yeşertmek yerine ağlamak neden?

Demokrat Çocuk
Konur Sok. 24/19
Kızılay / ANKARA

Güneş Ağabey

Beşik dürtmesi

Kuzu gibi olun diyorlar
Büyüyüp ortaya çıkınca
Koyun gibi gütmek için sizi
Can YÜCEL

BİLMECE BULMACA

(1) ile (2) yi çarpın, bulduğunuz sayıyı (3) ile çarpın, çıkanı (4) ile çarpın, yine çıkanı (5) ile çarpın, Bu sonucu da (0) la çarpın, SONUCU HEMEN BULDUNUZ DEĞİL Mİ?

YANIT: 0

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

OKUMA TAŞI

Günümüzdekine benzer ilk gözlüğün Venedik'teki Murano adasındaki cam imalathanesinde imal edilmiş olduğu söylenir. 1000 yıllarında Araplar, deniz yeşili beril taşını yontarak yarım küre biçiminde okuma taşı haline getirdiler. Bugünkü gözlük, bu tombul okuma taşının doğrudan, yazının, üstüne konmadan kullanılabilecek kadar inceltilmesiyle gerçekleşti.

Ve bugün bu tür gözlüğün Almanya'da 1482 yılında kullanıldığını tarihi belgelerden öğreniyoruz.

1000 Yılında — 1482 Yılında — Günümüzdeki okuma taşı

ÇOCUKLARIMA ÖYKÜLER

ASLAN POSTU GİYEN EŞEK

ASLAN POSTUNA BÜRÜNMÜŞTÜ EŞEĞİN BİRİ,
CANINA OKUYACAKTI DÜNYANIN.
İNSAFI DA YOKTU KAFİR HAYVANIN;
TIR TIR TİTRETİYORDU ÇEVRE YERİ.

O ARA KULAĞININ UCU ÇIKTI MI ŞANA;
BÜTÜN FOYASINI VURDU MEYDANA.
KOŞTU DEĞİRMENCİ, ALIP DEĞNEĞİ

DALGAYI BİLMEYENLER, BÖYLE, DEĞİRMENCİYİ,
ARSLANI ÖNÜNE KATMIŞ GÖRÜNCE,
DÜŞTÜLER HAYRET DOLU BİR SEVİNCE.

DÜNYADA BİR ÇOK KALPAZAN VARDIR;
DOĞRUSU PEK BENZERLER BURADAKİ EŞEĞE.
ASLINDA HEPSİ UYDURMA BAHADIR,
ADLARI ÇIKMIŞTIR KAHRAMAN DİYE.

LA FONTAINE